

**ИЗВЕШТАЈ
ОД МОНИТОРИНГОТ НА МЕДИУМСКОТО ПОКРИВАЊЕ
НА ПРЕТСЕДАТЕЛСКИТЕ И ПРЕДВРЕМЕНИТЕ
ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2014 ГОДИНА**

ЗА РАДИОДИФУЗЕРИТЕ НА ДРЖАВНО НИВО

ЈАВЕН РАДИОДИФУЗЕН СЕРВИС (МРТ)

Методолошки забелешки:

Со измените на Изборниот законик од јануари 2014 година, направени се промени во правилата за медиумско покривање на изборната кампања во дневно-информативните емисии (вести) кај Јавниот радиодифузен сервис. Имено, наместо како комерцијалните радиодифузери, за претседателските избори да известува балансирано почитувајќи го принципот на еднаквост меѓу претседателските кандидати, а за парламентарните избори пропорционално според бројот на потврдени листи со кандидати за пратеници, од МРТ се бара да обезбеди рамноправен пристап на учесниците во изборната кампања така што вестите ќе ги подели на три третини - една третина за дневни настани од земјата и светот, една третина за активностите од кампањата на партиите од власта и една третина за активностите на политичките партии од опозицијата. Притоа, во третините наменети за кампањите на партиите од власта и од опозицијата, времето треба да биде распределено според резултатите од последните парламентарни избори.

Согласно резултатите од Парламентарните избори во 2011 година, право на време во третината за активностите од кампањата на партиите од власта имаа: Коалицијата на ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата ДУИ/ДЛБ, а во третината за активностите на политичките партии од опозицијата: Коалицијата на СДСМ, ДПА и НДП. За претседателските избори, имајќи предвид дека НДП немаше претседателски кандидат, времето од третината за опозицијата го делеа Стево Пендаровски и Илјаз Халими, при што кандидатот на СДСМ имаше право на поголем процент од времето (84%) соодветно на поголемиот број пратенички мандати освоени во 2011 година. ДУИ, исто така, немаше кандидат, па оттаму, времето од третината за активностите од кампањата на политичките партии на власт беше одвоено за активностите на Горѓе Иванов.

Изборниот законик не предвидува во кој дел од вестите МРТ ќе известува за кандидатите на групи избирачи, за партиите кои не учествувале на последните парламентарни избори или за оние кои не освоиле пратенички мандати. За изборните процеси во 2014 година, во оваа категорија влегуваа: (1) за Претседателските избори, кандидатот за претседател Зоран Поповски; (2) за Предвремените парламентарни избори – Коалицијата Достоинство за Македонија, ВМРО Народна партија, Коалиција Гром, Коалиција за позитивна Македонија, Социјалдемократска партија на Македонија, Народно движење за Македонија, Партијата за Европска иднина, Партијата за економски промени 21 (ПЕП 21), и Партијата за демократски просперитет (ПДП). Поради ова Агенцијата во Методологијата за мониторинг на изборното медиумско претставување преку радио и телевизиските програмски сервиси за време на изборни процеси (пречистен текст), му препорача на Јавниот сервис во вестите, надвор од третините, да обезбеди дополнително време за покривање на нивните активности.

Периодот на вториот круг од Претседателските избори, во целост се поклопи со изборната кампања за Предвремените парламентарни избори 2014 година. Оттаму, почитувањето на законската обврска од ставовите 2 и 3 на членот 76-а од Изборниот законик - за обезбедување рамноправен пристап преку поделба на времето во третини (за дневни настани, за власт и за опозиција) и за процентуална застапеност на политичките субјекти во третините согласно резултатите од претходните парламентарни избори, резултираше со комбинирање на субјектите од обата изборни процеси. Ова значи дека времето во третината за активностите од кампањите на субјектите од власта се

распределуваше меѓу Коалицијата на ВМРО ДПМНЕ и нејзиниот претседателски кандидат Ѓорге Иванов (заедно 79%) и ДУИ (21%), додека во третината за активностите на опозицијата времето беше поделено меѓу Коалицијата на СДСМ и нејзиниот кандидат за претседател Стево Пендаровски (заедно 81%), ДПА (15%) и НДП (4%). Беа направени неопходни методолошки чекори за да се издвојат активностите на двајцата претседателски кандидати кои продолжија во вториот круг – Ѓорге Иванов и Стево Пендаровски, од парламентарната кампања на коалициите кои ги поддржуваат, односно, во периодот од 14 до 25 април издвоено е времето кое се однесува на нивната кампања. Од друга страна, имајќи предвид дека до 11 април траеше кампањата за претседателските избори, во графичките прикази за парламентарната кампања (од 5 до 25 април), се појавуваат и претседателските кандидати Илјаз Халими и Зоран Поповски, кои во овој период имаа активна кампања за првиот круг од Претседателските избори.

ПРЕТСЕДАТЕЛСКИ ИЗБОРИ 2014

MPT1

ВЕСТИ

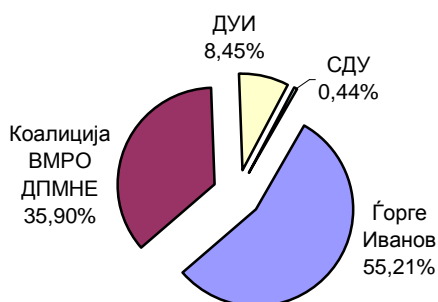
Прв круг Претседателски избори

Првиот програмски сервис на Македонската телевизија (MPT1), во првиот круг од кампањата за Претседателските избори 2014, во изданието на „Дневникот 2“ од 19:30, емитуваше прилози со вкупно траење од 6 часа 16 минути и 19 секунди, при што ја исполни обврската да обезбеди рамноправен пристап за учесниците во изборната кампања преку поделба на времето во третини и издвои дополнително време за претседателскиот кандидат Зоран Поповски (графички приказ 1).

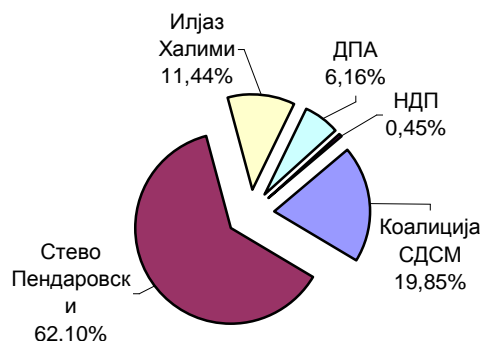

Задоволено е и второто квантитативно барање – за распределбата на времето во секоја од третините со тоа што, како што покажуваат графичките прикази, застапеноста на субјектите е одраз на разликата во начинот на кој секој од кандидатите ја водеше кампањата. Третината за власта се состои од прилози од активностите на Ѓорге Иванов и Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ, Социјалдемократската унија (во поддршка на листите со кандидати на Коалицијата ВМРО ДПМНЕ) и ДУИ (графички приказ 2). Помалата застапеност на ДУИ (10 минути и 33 секунди) е резултат на тоа што во оваа третина се вброени само нејзините активности како учесник во Предвремените парламентарни избори, односно во периодот од 5 до 11 април (активностите пред овој период се прикажани подолу). Третината од вестите резервирана за опозицијата (графички приказ 3) ги опфаќа прилозите од кампањите на Стево Пендаровски и Коалицијата предводена од СДСМ, Илјаз Халими и ДПА и на Националната демократска преродба (чии активности се вброија во овој дел од „Дневникот 2“ по 5 април).

МРТ1 прв круг: Субјекти во третината за партии од власта (гр. приказ 2)

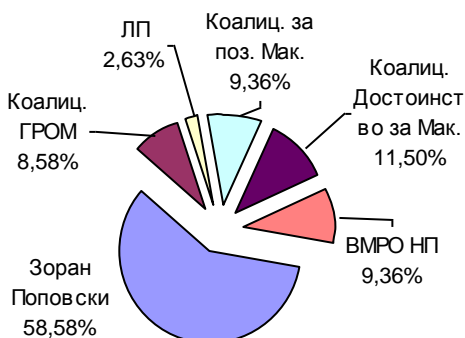

МРТ1 прв круг: Субјекти во третината за опозицијата (гр. приказ 3)

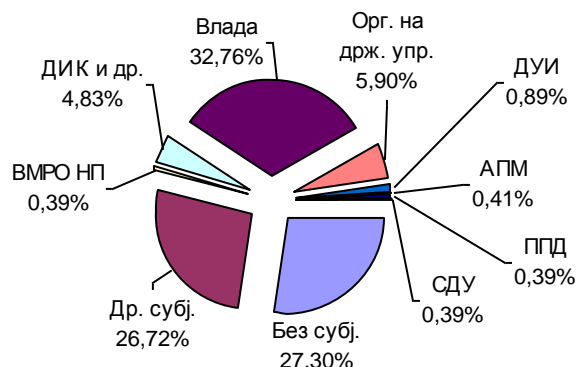

Дополнителното време се состои од прилозите за кампањата на Зоран Поповски и Коалицијата ГРОМ, заедно со поддршката од Либералната партија, како и активностите во парламентарната кампања (по 5 април) на Коалицијата за позитивна Македонија, Коалицијата Достоинство за Македонија и ВМРО НП (графички приказ 4).

МРТ1 прв круг: Субјекти во делот за независни кандидати (гр. приказ 4)

МРТ1 прв круг: Субјекти во делот за дневни настани (гр. приказ 5)

Во третината која МРТ ја посвети на дневните настани од земјата и светот (графички приказ 5), во периодот од 24 март до 4 април, кога се водеше трка само за претседател на државата, од политичките партии се појавуваат ДУИ (1 минута и 6 секунди) со реакциите на обвинувањата од ДПА за корупција и за објавувањето на нејзините листи со кандидати за пратеници, и ВМРО НП, Алијанса за позитивна Македонија, Достоинство и Социјалдемократската унија (сите со по околу 30 секунди). Прилозите за овие партии се однесуваат на нивните подготовки за учество на парламентарните избори. Една третина од времето во овој сегмент од вестите се состои од прилози за активностите на Владата (40 минути и 20 секунди).

Субјект	Обраќања	Траење
Ѓорге Иванов	18	00:13:50
Стево Пендаровски	19	00:19:40
Илјаз Халими	14	00:02:22
Зоран Поповски	12	00:01:58
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	28	00:20:48
Коалиција СДСМ	12	00:09:34
ДПА	16	00:03:31
ГРОМ	14	00:02:23
ДУИ	11	00:03:47
Влада на РМ	41	0:14:15

МРТ1 (прв круг) директни обраќања (гр. приказ 6)

Согласно Методологијата за мониторинг, освен преку квантитативни показатели, известувањето на секој од радиодифузерите се оценува и од квалитативен аспект. Еден од првите показатели за квалитетот се директните обраќања (графички приказ 6). Поради различниот распоред на времето за кандидатите, условен од одредбите во Изборниот законик, Јавниот сервис го дистрибуира времето за директно обраќање за сите претседателски кандидати, во сооднос кој ја отсликува нивната процентуална застапеност во третините. Меѓу партиите кои имаа свои кандидати ВМРО ДПМНЕ има повеќе обраќања отколку СДСМ, што е одраз на различниот пристап во кампањата на кандидатите Иванов и Пендаровски. Трети по должина, а први по зачестеност се директните обраќања на претставниците на Владата.

Меѓу важните квалитативни аспекти на покривањето на кампањата во вестите се наоѓаат тонот и врамивањето во прилозите. Кампањата на кандидатите, МРТ1 претежно ја покриваше преку новинарски извештаи главно со неутрален тон, а во третината од времето за дневните настани од земјата и светот емитуваше низа прилози во кои позитивно беа врамени активностите или резултатите од политиките на Владата на неколку теми.

Втор круг Претседателски избори

Новостите објавени во „Дневникот 2“ од 19:30 на Првиот телевизиски програмски сервис на Македонската радиотелевизија, го сочинуваат примерокот за вториот круг од кампањата за Претседателските избори 2014 (од 14 до 25 април 2014 година).

Согласно законското барање, времето во дневно – информативната емисија е поделено на третини: 1 час 19 минути и 13 секунди за активностите од кампањите на партиите од власта, 1 час 17 минути и 25 секунди за активностите од кампањите на опозицијата и 1 час 30 минути и 47 секунди за дневните настани од земјата и од светот. Застапеноста на Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ и на претседателскиот кандидат Ѓорге Иванов (1 час 3 минути и 8 секунди) и на Коалицијата предводена од СДСМ и на

кандидатот за претседател Стево Пендаровски (1 час 3 минути и 28 секунди) во третините е соодветна на законското барање.

MPT1 емитуваше збирни извештаи за активностите на претседателските кандидати во рамките на кампањите за Предвремените парламентарни избори. Времето што го добија претседателските кандидати во овие прилози говори за тоа дека во овој круг известувањето за парламентарната кампања ја стави претседателската во втор план. Имено, на Ѓорге Иванов се посветени 5 минути и 33 секунди од збирните прилози, а на Стево Пендаровски - 19 минути и 13 секунди. Оваа тенденција се гледа и кај директното обраќање. Податоците за дванаесетте дена од вториот круг, покажуваат дека гледачите изворно го слушале Ѓорге Иванов 4 пати со вкупно траење од 37 секунди, а Стево Пендаровски 7 пати во траење од 3 минути и 12 секунди.

ДЕБАТИ

Неколку изданија на емисијата „Од наш агол“ беа реализирани во форма на дебати во кои учествуваа аналитичари и експерти. За кампањата за Претседателските избори, во изданието од 25 март (репризи на 26 и 31 март) разговараа Љупчо Арсовски, амбасадор, Сашо Клековски, аналитичар и Љупчо Пренцов, политиколог.

На 5 април, MPT1 реализираше дебата меѓу четворицата претседателски кандидати: Ѓорге Иванов, Стево Пендаровски, Илјаз Халими и Зоран Поповски. По неа следуваа „Отворено студио“ во кое професорката Тања Каракамишева, аналитичарот Сашо Клековски и политикологот Владимир Божиновски дискутираа за дебатата помеѓу претседателските кандидати.

ИНТЕРВЈУА

На самиот почеток од кампањата за Претседателските избори, MPT1 емитуваше интервју со министерката за внатрешни работи Гордана Јанкуловска за подготовките на МВР за изборите („Од наш агол“ на 24 март).

БЕСПЛАТНО ПОЛИТИЧКО ПРЕТСТАВУВАЊЕ

MPT1 ја исполни обврската од Изборниот законик и, на 8, 9, 10 и 11 април, емитуваше бесплатно политичко претставување за сите претседателски кандидати, по редослед утврден со ждрепка и во соодветен временски период (околу 17 часот и 40 минути). Претставувањето беше реализирано во вид на интервју во кое Илјаз Халими, Зоран Поповски, Стево Пендаровски и Ѓорге Иванов одговараа на исти прашања поврзани со ингеренциите на претседателот на државата, поставени од иста новинарка и траеја од 13 до 16 минути.

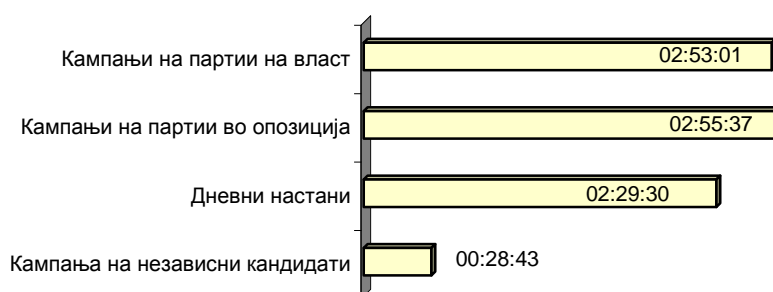
MPT2 Програма на албански јазик

ВЕСТИ

Прв круг Претседателски избори

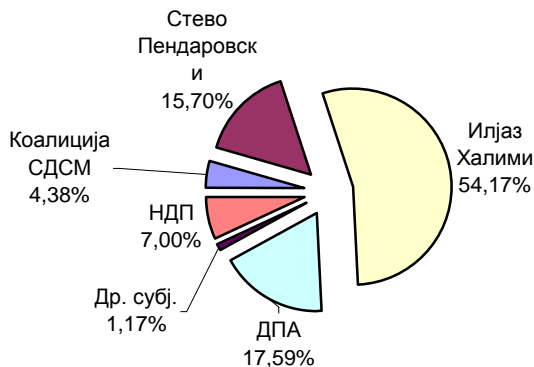
На Програмата на албански јазик на MPT2, анализирани беа изданијата на вестите во 18:30, емитувани во текот на првиот круг од кампањата за Претседателските избори 2014 година. Вкупното време од 8 часа 46 минути и 51 секунда е распределено во третини со тоа што нешто покуса е третината за дневните настани, а програмскиот сервис издвои дополнително време за активностите на Зоран Поповски (графички приказ 7). Може да се каже дека MPT 2 Програмата на албански јазик ја исполни обврската да обезбеди рамноправен пристап за учесниците во изборната кампања и со генералната поделба на времето во вестите и со застапеноста на субјектите во третините.

MPT2 на албански (прв круг): Распоред на времето во вестите
(гр. приказ 7)

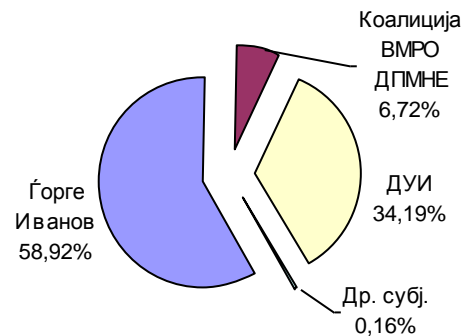

Имено, во вестите на јазиците на етничките заедници на Јавниот сервис времето меѓу субјектите во третините е распределено инверзно од MPT1, имајќи предвид дека примарно и се обраќаат на публика од одредена етничка заедница. Како што покажува графичкиот приказ 8, во вестите на албански јазик најголемиот дел од извештаите се однесуваат на активностите на Илјаз Халими (околу час и половина), времето на ДПА во дел е поддршка за овој претседателски кандидат, дел се средби со амбасадори и претставници на странски организации во Македонија (методолошки вброено во категоријата „други субјекти“) и дел (дваесетина минути) се парламентарна кампања. Другиот дел од времето е за активностите од претседателската кампања на Стево Пендаровски и кампањата на Коалицијата предводена од СДСМ за Предвремените парламентарни избори. По 5 април, во оваа третина се појавува и НДП со дванаесетина минути.

МРТ2 на албански (прв круг): Субјекти во третината за опозиција (гр. приказ 8)

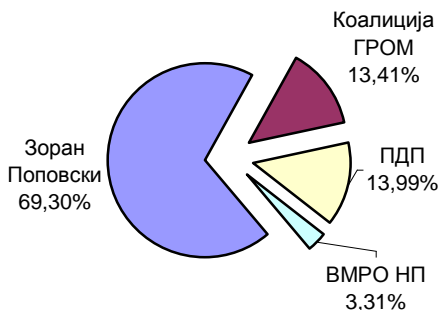

МРТ2 на албански (прв круг): Субјекти во третината за партии од власта (гр. приказ 9)

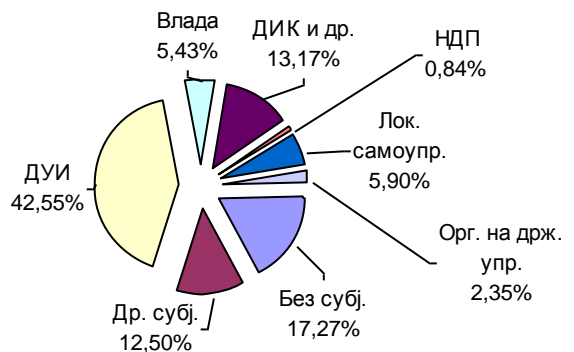

Во периодот од 24 март до 4 април, сето време од третината за кампањата на партиите во власта (графички приказ 9) се состои од извештаи за активностите на Ѓорге Иванов, Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ е присутна со мал обем кој се зголемува по 5 април, кога во оваа третина се вбројува и ДУИ како учесник во кампањата за Парламентарните избори.

МРТ2 на албански (прв круг): Субјекти во делот за независни кандидати (гр. приказ 10)

МРТ2 на албански (прв круг): Субјекти во дневни настани (гр. приказ 11)

Во периодот кога течеше само претседателската кампања, МРТ2 на албански јазик имаше петнаесетина минути прилози за Зоран Поповски и речиси две минути за ГРОМ, а по 5 април, во дополнителното време се вбројуваат и вестите и извештаите за активностите од парламентарната кампања на Коалицијата ГРОМ, ВМРО НП и ПДП (графички приказ 10).

Третината од времето во дневно – информативните емисии наменета за известување за дневните настани, содржи значаен дел информации (1 час и три ипол минути) за активностите преку кои ДУИ се застапуваше за бојкот на Претседателските избори, и од нејзините одговори на обвинувањата за корупција кои пристигнуваа од ДПА (графички приказ 11). Во овој сегмент од вестите поместени се прилозите за настани од светот и регионот (особено Косово и Албанија), за неизборни актуелни теми од земјата, за активностите на ДИК, како и на власта на централно и локално ниво.

Субјект	Обраќања	Траење
Ѓорге Иванов	18	00:27:47
Стево Пендаровски	12	00:07:29
Илјаз Халими	18	00:25:08
Зоран Поповски	12	00:07:29
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	11	00:08:38
Коалиција СДСМ	5	00:02:16
ДПА	21	00:19:30
ГРОМ	1	00:00:42
ДУИ	38	1:05:05
Влада на РМ	2	00:00:45

МРТ2 на албански (прв круг) директни обраќања (гр. приказ 12)

Можноста преку избор од тонски парчиња директно да се пренесат изјавите на четворицата претседателски кандидати е соодветна и по број на обраќања и по (инверзна) распределеност на времето. Директните обраќања на партиите кои поддржуваа некој од кандидатите за претседател се комбинација од прилозите за нив пред и по 5 април. Најчесто и со најголемо времетраење во директните обраќања е присутна ДУИ - половина од времето пред и половина по почетокот на парламентарната кампања. Владата е речиси најмалку цитирана.

Втор круг Претседателски избори

Во вториот круг од кампањата за претседателските избори вестите во 18:30 емитувани во периодот од 14 до 25 април на телевизиската програма на МРТ2 на албански јазик, беа поделени на третини со тоа што, како и во првиот круг, имаше нешто помалку време за дневните настани, или: активностите од кампањите на партиите од власта беа покривани со прилози во вкупно траење од 2 часа 12 минути и 3 секунди, за прилозите за опозициските партии беа издвоени 2 часа 3 минути и 27 секунди, а за светските и домашните настани – 1 час 48 минути и 8 секунди.

Застапеноста на претседателските кандидати Стево Пендаровски и Ѓорге Иванов и партиите кои ги поддржуваат во рамките на третините за опозицијата, односно за власта, се во согласност со законски предвидената распределба согласно претходните парламентарни изборни резултати – 24 минути и 26 секунди за опозициската коалиција и 26 минути и 37 секунди за коалицијата од власта. Притоа, и оваа редакција била повеќе концентрирана на трката за пратеници отколку на онаа за претседател, така што во вкупните времиња, Стево Пендаровски учествува со 5 минути и 24 секунди, а Ѓорге Иванов со 7 минути и 20 секунди.

Се известуваше преку збирни извештаи, во кои претседателските кандидати со директни изјави се среќаваат поретко и покосо – пет обраќања со траење од 1 минута и 40 секунди имаше Стево Пендаровски, а 8 обраќања долги 2 минути и 55 секунди – Ѓорге Иванов.

ДЕБАТИ

На 11 април, аналитичарите Улбер Села, Алберт Муслиу и Чани Мехмети расправаа на тема: „Зошто Македонија има потреба од консензуален претседател и зошто граѓаните треба да кажат не за едностран претседател“.

ИНТЕРВЈУА

Ден по гласањето во првиот круг од Претседателските избори, на 14 април, МРТ2 разговараше со потпретседателот на ДИК Субхи Јакупи за организацијата на изборниот процес. Интервјуто беше прикажано и наредниот ден.

МРТ2 Програма на турски јазик

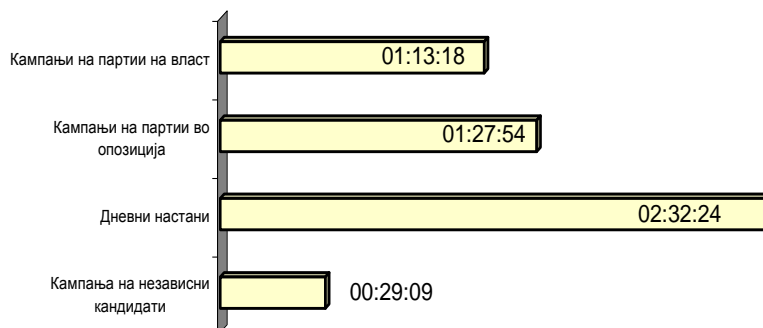
ВЕСТИ

Прв круг Претседателски избори

Програмата на турски јазик на МРТ2, во дневно – информативната емисија од 17:30 (за викендите во 15:30) не се раководеше од барањето да го подели времето на третини со цел да обезбеди рамноправен пристап за учесниците во изборната кампања (графички приказ 13). Во вкупното време (5 часа 42 минути и 45 секунди), има околу 1 час повеќе прилози за дневните настани од земјата и светот, отколку за активностите од кампањите на претседателските кандидати на партиите од власта и од опозицијата, и има дополнително време за кандидатот Зоран Поповски.

Сепак, треба да се напомене дека овој програмски сервис избалансирано известуваше за претседателските кандидати според принципот на еднаквост, согласно интензитетот на нивните кампањи. Така, количеството извештаи за Ѓорге Иванов е околу 30 минути, за Стево Пендаровски 27 минути, за Илјаз Халими околу 24, а за Зоран Поповски околу 20 минути.

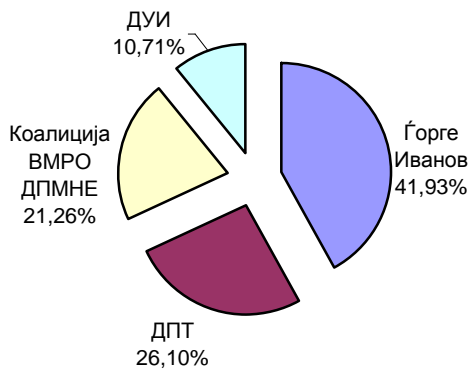
МРТ2 на турски (прв круг): Распоред на времето во вестите
(гр. приказ 13)

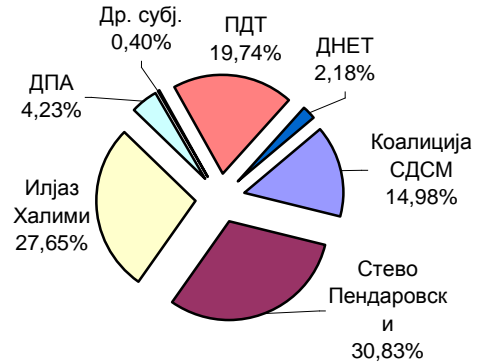
Исто така, како што покажуваат графичките прикази 14 и 15, ТВ - вестите на турски јазик на Јавниот сервис настојуваат да ги пренесат ставовите и активностите на партиите на Турците во Македонија во однос на кандидатите.

Така, ја пренесуваат поддршката на Демократската партија на Турците на Македонија за Иванов (19 минути) и на Партијата за движење на Турците (17-тина минути) и на Движењето за национално единство (околу 2 минути) за Пендаровски.

MPT2 на турски (прв круг): Субјекти во третината за партии од власта (гр. приказ 14)

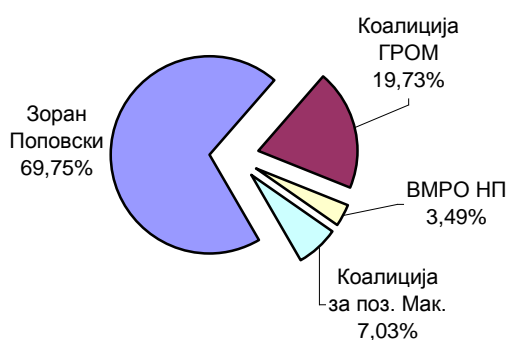

MPT2 на турски (прв круг): Субјекти во третина за опозиција (гр. приказ 15)

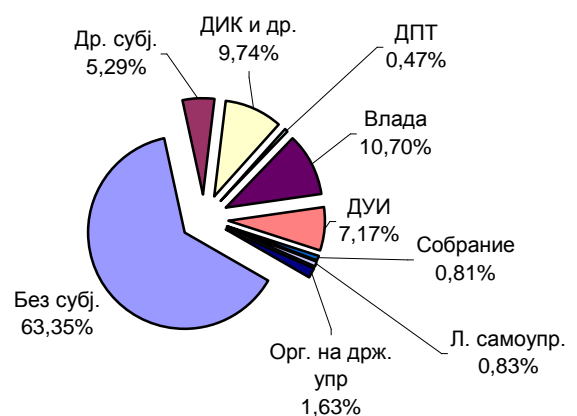

Во дополнителното време од вестите, по 5 април се вбројуваат извештаите за активностите за Предвремените парламентарни избори на коалициите за позитивна Македонија и ГРОМ, како и на ВМРО НП (графички приказ 16). Најголем дел од прилозите за дневните настани (1 час 36 минути и 33 секунди) се за настани од светот или за домашни актуелности што не се поврзани со изборите, како одгласи од изборите во Турција, активности на странски организации и институции итн. (прикажани во методолошката категорија „без субјекти“).

MPT2 на турски (прв круг): Субјекти во дел за независни кандидати (гр. приказ 16)

MPT2 на турски: Субјекти во дневни настани (гр. приказ 17)

Во овие вести, во првиот круг од изборната кампања, само еднаш е користено директно обраќање (1 минута и 46 секунди) во прилог во кој лидерот на Демократската партија на Турците на Македонија ја искажува својата поддршка за Ѓорге Иванов.

Втор круг Претседателски избори

Редакцијата на турски јазик на МРТ2, при известувањето за вториот круг од претседателските избори, направи напор да го распореди времето во дневно – информативната емисија од 17:30 (за викендите во 15:30) во третини. Може да се каже дека им обезбеди рамноправен пристап на учесниците во изборната кампања, иако повеќе време посвети на дневните настани. Имено, кампањите на партиите од власта добија 57 минути и 3 секунди, активностите на опозицијата 51 минута и 4 секунди, а дневните настани 1 час 17 минути и 10 секунди.

За двајцата претседателски кандидати се известуваше заедно со извештаите од парламентарните активности на коалициите што ги кандидираа, така што Коалицијата на ВМРО ДПМНЕ и Ѓорге Иванов заедно имаа 27 минути и 36 секунди, од кои на Иванов се однесуваат околу 11 минути, а Коалицијата на СДСМ и Стево Пендаровски заедно добија 20 минути и 51 секунда, од кои околу 8 ипол минути беа за Пендаровски. Ниту еден од двајцата кандидати за позицијата Претседател на државата немаше директни обраќања.

Прв програмски сервис на Македонско радио (Радио Скопје)

ВЕСТИ

Прв круг Претседателски избори

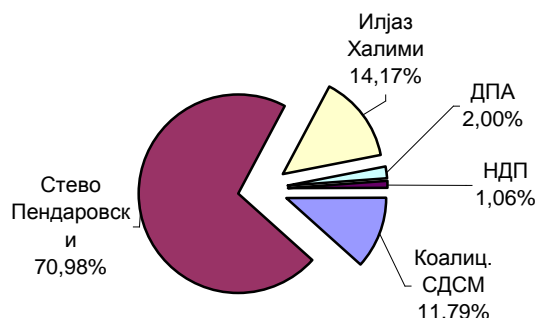
Примерокот врз основа на кој се извлекуваат оценките за тоа како Првиот програмски сервис на Македонско радио (Радио Скопје) известуваше за кампањата во првиот круг од Претседателските избори 2014, е сочинет од изданијата на дневно – информативната емисија „Радио 22“. Вкупното времетраење на вестите е 5 часа 11 минути и 11 секунди, при што е исполнета обврската времето да се подели во третини за да се обезбеди рамноправен пристап, а дополнително време е издвоено и за кандидатот поддржан од група избирачи (графички приказ 18).

**MP1 прв круг: Распоред на времето во вестите
(гр. приказ 18)**

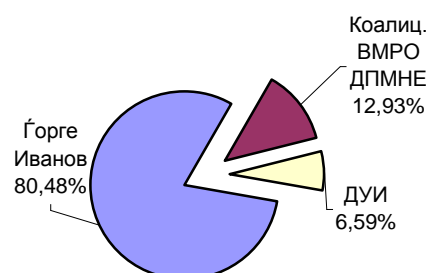

Овој радио сервис ја исполни и обврската за распоредот на времето во третините за кампањските активности на партиите на опозицијата и на власта соодветно на резултатите од претходните парламентарни избори. Во првата третина (графички приказ 19) се извештаите од претседателските кампањи на Стево Пендаровски и Илјаз Халими и парламентарните на Коалицијата СДСМ, на ДПА и на НДП. Делови од другата третина се извештаите од кампањата на Ѓорге Иванов и на Коалицијата ВМРО ДПМНЕ (графички приказ 20), заедно со нешто над шест минути прилози преку кои ДУИ ги претставува своите кандидати за пратеници, емитувани по 5 април.

MP1 прв круг: Субјекти во третина за опозиција (гр. приказ 19)

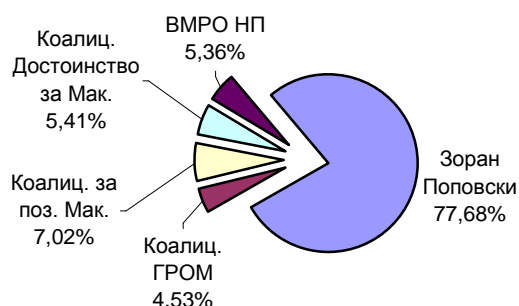

MP1 прв круг: Субјекти во третината за партии од власта (гр. приказ 20)

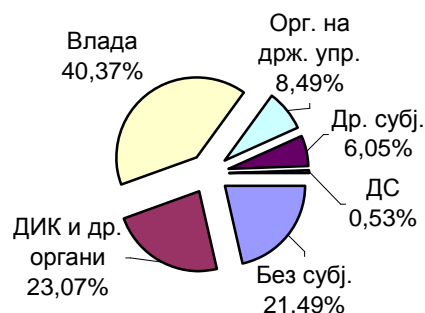

Од дополнителното време, најголем дел се однесува на следењето на кампањата на претседателскиот кандидат Зоран Поповски, а остатокот е за активностите на ВМРО НП и трите коалиции: ГРОМ, за позитивна Македонија и Достоинство за Македонија, по започнувањето на кампањата за Предвремените парламентарни избори (графички приказ 21).

MP1 прв круг: Субјекти во делот за независни кандидати (гр. приказ 21)

MP1 прв круг: Субјекти во дневни настани (гр. приказ 22)

Во делот на дневните настани, освен прилози за актуелните настани во земјата и светот и подготовките на државните органи за изборите (категиорите означени како „ДИК и други органи“, „други субјекти“ и „без субјекти“ во графичкиот приказ 22) се појавува Владата како субјект во 40,3% од времето. Станува збор за 37 минути прилози кои се однесуваат на активности на власта од кои поголемиот дел се редовни: на пример повеќе извештаи за акциите на МВР, учеството на министерот за надворешни работи на меѓународни настани, информациите поврзани со прогласената епидемија на мали сипаници, женското рели (29 март), акцијата за безбедност на пешаците (1 април), бесплатните здравствени прегледи (7 април), поврзувањето на 24 институции во државата во нов информатички систем (8 април), најавата за превентивни мерки на МВР пред матурските вечери (10 април); а во некои од прилозите не можеше да се направи разлика помеѓу партиските и владините активности: изјави или појавување на министри во врска со решениот проблем со вишок свинско месо (28 март), ветувањето помош од државата во склучувањето договори за откуп на тутунот, на почетокот со работа на нова регионална компанија за реосигурување од временски непогоди (3 април), и сл.

Првиот програмски сервис на Македонско радио во дневно-информативната емисија „Радио 22“ имаше квалитативно воедначен пристап кон сите кандидати за претседател на државата. Ниту еден од кандидатите не е прикажан во негативен контекст, односно медиумот неутрално ги врамуваше своите прилози и емитуваше делови од изјавите на кандидатите релевантни за претставување на нивната понуда до гласачите или за прашањата дебатирани во кампањските активности.

На сите кандидати им е дадена можност приближно ист број пати директно да се обратат, при што кај тројцата кандидати за кои има законска обврска да известува - должината на обраќањата соодветствува на процентуалната застапеност на времето во третините (графички приказ 23), а кандидатот Зоран Поповски има подолготрајни изворни тонски парчиња во извештаите од неговата кампања. Директните обраќања на коалициите и партиите се речиси целосно резултат од изборната кампања за Предвремените парламентарни избори.

Субјект	Обраќања	Траење
Ѓорге Иванов	20	00:24:26
Стево Пендаровски	18	00:22:07
Илјаз Халими	19	00:03:00
Зоран Поповски	18	00:10:04
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	28	00:20:48
Коалиција СДСМ	12	00:09:34
ДПА	16	00:03:31
ГРОМ	14	00:02:23
ДУИ	11	00:03:47
Влада на РМ	41	0:14:15

MP1 (прв круг) директни обраќања (гр. приказ 23)

Втор круг Претседателски избори

Изданијата на „Радио 22“ емитувани во периодот од 14 до 25 април, се примерокот врз основа на кој се извлекува оценката за начинот на кој Првата програма на Македонското радио (Радио Скопје), го следеше вториот круг од изборната кампања за Претседателските избори 2014 година.

Времето во оваа дневно – информативна емисија беше поделено на третини: 48 минути и 15 секунди за активности на партиите од власта, 44 минути и 56 секунди за партиите од опозицијата и 58 минути и 25 секунди за дневни настани. Притоа, соодносот на застапеноста на коалициите и нивните кандидати е соодветен на законските барања за процентуална распределба на времето во третините: Коалицијата на ВМРО ДПМНЕ и Ѓоре Иванов 38 минути и 8 секунди и Коалицијата на СДСМ и Стево Пендаровски 37 минути и 15 секунди.

Во збирните извештаи од кампањските активности на субјектите кои имаа претседателски кандидати, Првата програма на Македонското радио

водеше сметка да обезбеди и професионално спакувани информации за активностите и ставовите на обајцата кандидати при што на Ѓорге Иванов се однесуваат 18 минути и 18 секунди од прилозите, а на Стево Пендаровски – 8 минути и 54 секунди.

Најчесто користен жанр е извештајот со неутрален тон и рамка. Во директните обраќања се бирани цитати клучни за претставување на пораката и ставот на секој од кандидатите при што Стево Пендаровски има седум обраќања кои траат 4 минути и 10 секунди, а Ѓорге Иванов 10 обраќања со траење од 5 минути и 53 секунди.

ДЕБАТИ

Првата програма на Македонското радио ја пренесуваше дебатата меѓу четворицата претседателски кандидати: Ѓорге Иванов, Стево Пендаровски, Илјаз Халими и Зоран Поповски, која на 5 април се емитуваше на МРТ1.

ИНФОРМАТИВНИ ПРОГРАМИ

Во редовната програмска шема на Радио Скопје, околу 17 часот се емитува информативната емисија „Во фокусот“ во која вообичаено се пренесуваат прилози на актуелни теми од Пладневниот радиовесник од 15:30. Во некои од емисиите реализирани за време на изборните процеси, слушателите можеа повторно да слушнат и прилози поврзани со изборите. Таков беше случајот со: прилогот за почетокот на Претседателските избори и претставувањето на кандидатите (24 март); информацијата за тоа дека ДИК го заклучила Избирачкиот список, и претставувањата на претседателските кандидати пред граѓаните на РМ (26 март); прилозите за првичните резултати од Претседателските избори, за видувањата на ДИК за изборниот ден и за одгласите за македонските претседателски избори во грчкиот печат (14 април); за гласањето на членови на изборните одбори во дипломатско - конзуларните претставништва (23 април).

Освен ова, централна тема на „Радио спектарот“ од 29 март беа претседателските избори и активностите на МВР за нивно успешно спроведување, при што гостинка во студиото беше Анета Станчевска од МВР, а се емитуваа и други прилози.

БЕСПЛАТНО ПОЛИТИЧКО ПРЕТСТАВУВАЊЕ

Радио Скопје на 8, 9, 10 и 11 април, со почеток околу 17 часот и 31 минута, го емитуваше бесплатното политичко претставување за претседателските кандидати Илјаз Халими, Зоран Поповски, Стево Пендаровски и Ѓорге Иванов (интервјуа оригинално реализирани од МРТ1).

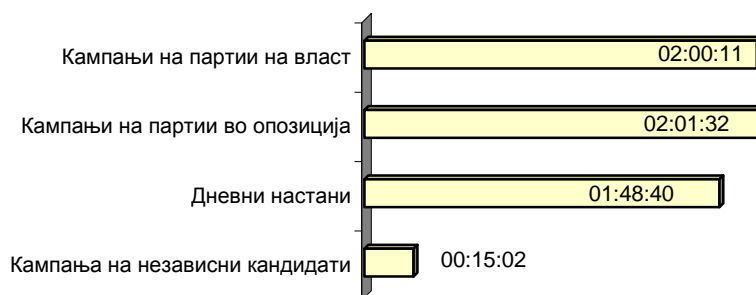
Трет програмски сервис на Македонско радио – Програма на албански јазик

ВЕСТИ

Пре круг Претседателски избори

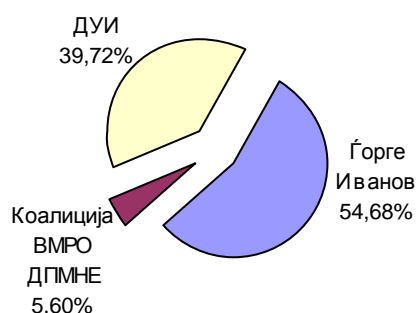
Кај Програмата на албански јазик на Третиот програмски сервис на Македонско радио се анализираше дневно – информативното издание во 21 часот. Во текот на првиот круг од Претседателските избори емитувани се вкупно 6 часа 5 минути и 25 секунди новинарски прилози при што е почитувано законското барање да им се обезбеди рамноправен пристап на учесниците во изборната кампања со поделба на времето на третини и издвоено е дополнително време за Зоран Поповски (графички приказ 24).

MP на албански (прв круг): Распоред на времето во вестите (гр. приказ 24)

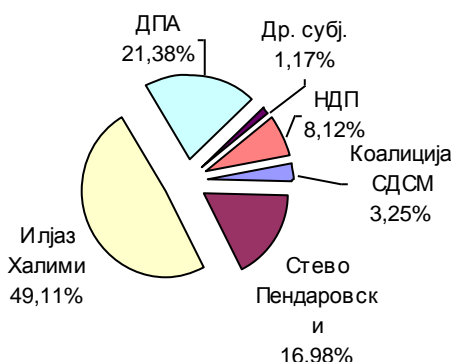

Пред почетокот на кампањата за парламентарните избори, сето време во третината за активностите на партиите од власта се состои од извештаи за Ѓорге Иванов, а ДУИ и Коалицијата ВМРО ДПМНЕ се приклучија по 5 април (графички приказ 25).

MP на албански (прв круг): Субјекти во третината за партии од власта (гр. приказ 25)

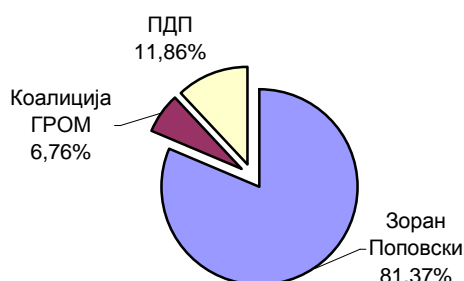
MP на албански (прв круг): Субјекти во третината за опозиција (гр. приказ 26)

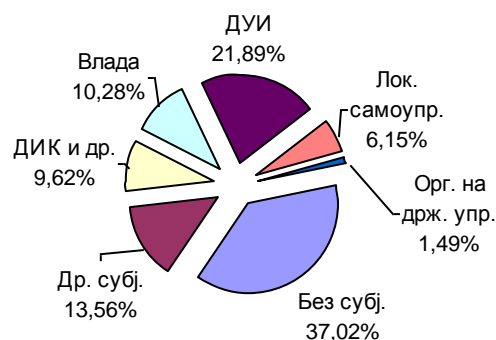
Времето во третината за опозицијата во радио - вестите на албански јазик е распоредено инверзно, така што позастапени се Илјаз Халими (еден час) и ДПА отколку Стево Пендаровски (дваесет ипол минути). Извештаите за

Коалицијата на СДСМ и за НДП потекнуваат од периодот по 5 април (графички приказ 26). На кампањата на Зоран Поповски посветени се дванаесетина минути (графички приказ 27).

MP на албански (прв круг): Субјекти во дел за независни кандидати (гр. приказ 27)

MP на албански (прв круг): Субјекти во дневни настани (гр. приказ 28)

Во делот за дневни настани најмногу време – 40-тина минути, зафаќаат актуелностите од земјата и светот (со значаен обем информации за Косово и Албанија), потоа информациите (околу 23 минути) за активностите на ДУИ за бојкот на изборите и одговорите на обвинувањата за корупција од страна на ДПА (графички приказ 28).

Субјект	Обраќања	Траење
Ѓорге Иванов	18	00:16:32
Стево Пендаровски	16	00:08:15
Илјаз Халими	18	00:20:51
Зоран Поповски	14	00:04:58
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	9	00:07:12
Коалиција СДСМ	3	00:01:10
ДПА	17	00:17:59
ГРОМ	1	00:00:25
ДУИ	18	00:26:01
Влада	2	00:01:16

MP на албански јазик (прв круг) директни обраќања (гр. приказ 29)

Директните обраќања се рамномерно распоредени меѓу претседателските кандидати пропорционално на нивното време во вестите (графички приказ 29). Директните обраќања на претставниците на партиите и коалициите целосно или во најголем дел потекнуваат од периодот по 5 април.

Втор круг Претседателски избори

Кај радиопрограмата на албански јазик на Македонското радио, во вториот круг од Претседателските избори, времето во вестите во 21 часот беше распределено во третини, согласно законското барање: за власта 1 час 57 минути и 24 секунди, за опозицијата 1 час 55 минути и 19 секунди и за дневни настани 1 час 32 минути 58 секунди.

Претседателските кандидати и нивните коалиции беа присутни со соодветна процентуална застапеност, така што Ѓорге Иванов и Коалицијата на ВМРО ДПМНЕ заедно имаа 22 минути и 57 секунди од кои Иванов имаше 12 минути и 35 секунди, а Стево Пендаровски и Коалицијата на СДСМ имаа 26 минути и 48 секунди од кои за Пендаровски – 6 минути и 3 секунди.

Во збирните извештаи од кампањските активности, Ѓорге Иванов директно се обратил 10 пати со траење од околу 4 минути, а Стево Пендаровски пет пати со траење од околу една ипол минута.

ИНТЕРВЈУА

Редакцијата на Програмата на албански јазик на Македонското радио на 15 април, го емитуваше разговорот со потпретседателот на ДИК Субхи Јакупи, кое претходниот ден беше реализирано на МРТ2.

Трет програмски сервис на Македонско радио – Програма на турски јазик

ВЕСТИ

Прв круг Претседателски избори

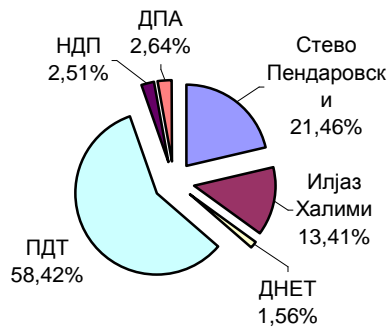
На Програмата на турски јазик на Третиот програмски сервис на Македонското радио се анализираше изданието на вестите во 15 часот (за викенд во 14). Оваа редакција не го следеше законски пропишаното правило според кое за да обезбеди рамноправен пристап за сите учесници во кампањата, треба времето да го подели во третини. Од вкупно 4 часа 44 минути и 37 секунди, дури 3 часа беа посветени на дневни настани од земјата и светот (графички приказ 30).

**МР на турски (прв круг): Распоред на времето во вестите
(гр. приказ 30)**

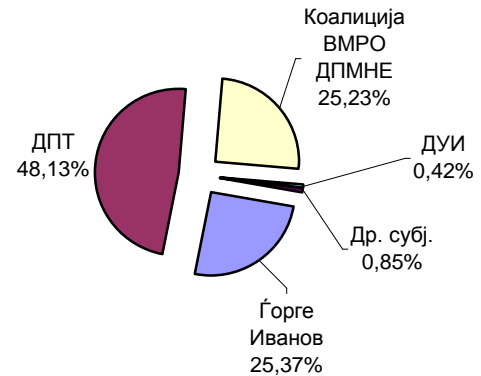

Активностите од кампањите на четворицата претседателски кандидати се третирани како актуелни настани при што сервисот информираше во мал обем, согласно интензитетот на нивните кампањи – 11 минути и 58 секунди за Ѓорге Иванов, 8 минути и 16 секунди за Стево Пендаровски, 5 минути и 10 секунди за Илјаз Халими и 6 минути и 1 секунда за Зоран Поповски.

MP на турски (прв круг): Субјекти во третина за опозиција (гр. приказ 31)

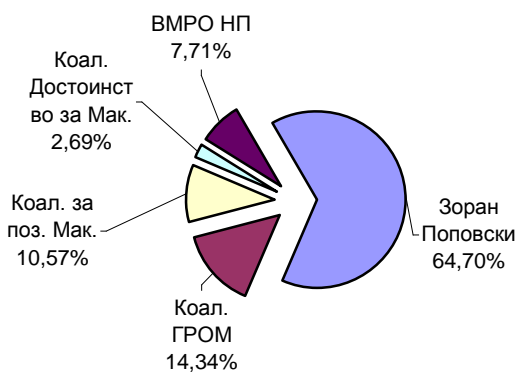

MP на турски (прв круг): Субјекти во третина за партии од власта (гр. приказ 32)

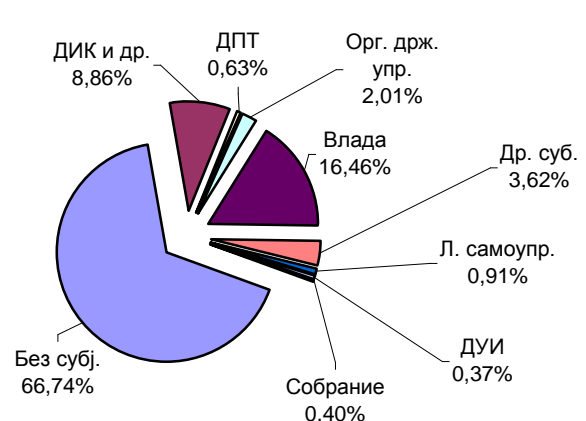

И во времето за активностите на партиите на власт (графички приказ 31) и во она за партиите од опозицијата (графички приказ 32), извештаите се концентрирани на приклучувањето на различните партии на Турците во Македонија кон кандидатите. Поддршката за Иванов од Демократската партија на Турците на Македонија е тема на прилози кои траат 22 минути и 42 секунди, додека на поддршката за Пендаровски од Партијата за движење на Турците посветени и се 22 ипол минути. Својата поддршка за Пендаровски (со кусо време од 36 секунди) ја изразува и Движењето за национално единство на Турците.

MP на турски (прв круг): Субјекти во дел за независни кандидати (гр. приказ 33)

MP на турски (прв круг): Субјекти во дневни настани (гр. приказ 34)

Во дополнителното време, по 5 април кон прилозите за Зоран Поповски се приклучуваат и оние за активностите на ВМРО НП и трите коалиции ГРОМ, за позитивна Македонија и Достоинство за Македонија (графички приказ 33). Два часа од времето за дневните настани е сочинето од новости од светот и земјата – што не се поврзани со избори (одбележување значајни датуми, активности на странски организации и амбасадори, на верски лидери, изборите

во Турција итн.), триесетина минути има Владата, а за извештаите од работата на ДИК и другите органи надлежни за реализирање различни сегменти од изборниот процес се издвоени 16-тина минути (графички приказ 34).

Во вестите на Програмата на Македонското радио на турски јазик, едно директно обраќање (55 секунди) има генералниот секретар на Партијата за движење на Турците како поддршка на Стево Пендаровски.

Втор круг Претседателски избори

Во текот на вториот круг од претседателската кампања, во радио вестите во 15 часот (за викенд во 14) на Програмата на турски јазик на Македонското радио не е следено законското барање за поделба на времето во третини. За кампањските активности на партиите од власта имаше вкупно 41 минута и 15 секунди, за активностите на опозицијата 30 минути и 4 секунди, а за дневните настани 1 час 48 минути и 28 секунди.

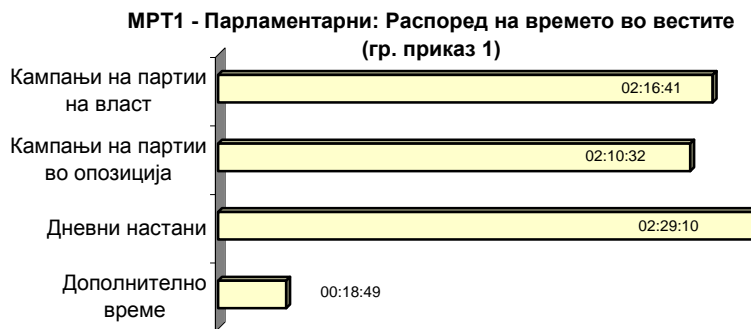
Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ и нејзиниот кандидат заедно имаат 14 минути и 27 секунди, а Коалицијата предводена од СДСМ и нејзиниот кандидат – 6 минути и 58 секунди. Притоа, претседателската трка е присутна малку – Иванов има 4 минути и 12 секунди, а Пендаровски 2 минути и 32 секунди. Директно обраќање не е користено.

ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2014

MPT1

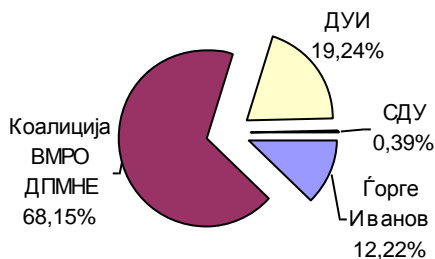
ВЕСТИ

Во текот на кампањата за Предвремените парламентарни избори, беа емитувани вкупно 7 часа 15 минути и 12 секунди прилози во „Дневникот 2“ од 19:30 на MPT1. Притоа, овој програмски сервис се придржуваше до законската обврска да обезбеди рамноправен пристап за учесниците во изборната кампања со тоа што квантитативно времето го подели во третина за настаните од земјата и светот, третина за опозициските партии, третина за кампањите на партиите од власта и одвои дополнително време за другите субјекти со потврдени пратенички листи (графички приказ 1).

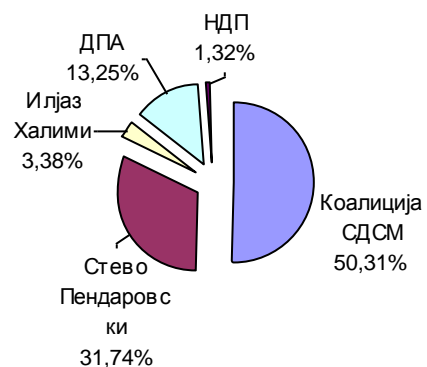

Изборниот законик пропишува времето во третините да биде распределено согласно резултатите од претходните парламентарни избори, што MPT1 во основа и го направи (графички прикази 2 и 3¹).

MPT1 - Парламентарни: Субјекти во третината за партии од власта (гр. приказ 2)

MPT1 - Парламентарни: Субјекти во третината за опозицијата (гр. приказ 3)

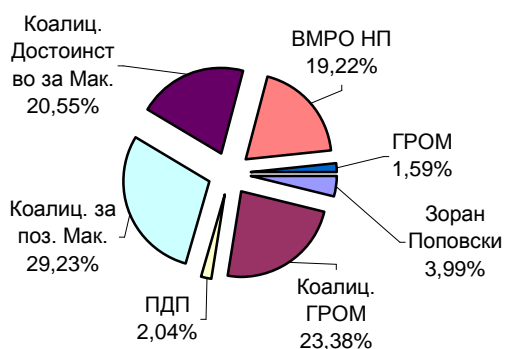

MPT1 за изборните активности најчесто информираше преку новинарскиот жанр извештај. Прилозите се збирни за парламентарната и за претседателската кампања, со акцент на првата. Се известуваше и од митинзите и средбите со граѓани, и од прес – конференциите со обвинувања за

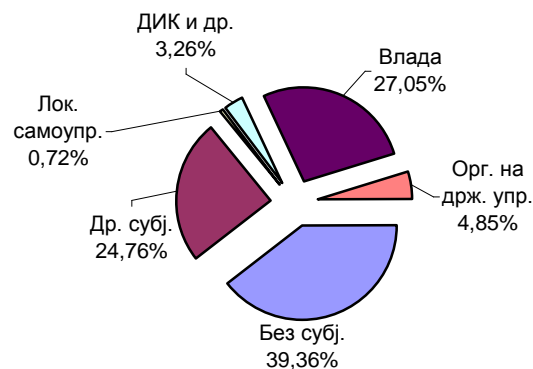
¹ Кога се разгледуваат процентите дадени во графичките прикази 2, 3 и 4 треба да се има предвид дека, во првите 7 дена, парламентарната кампања се преклопи со првиот круг од Претседателските избори, поради што се појавуваат и времиња за СДУ, Илјаз Халими, Зоран Поповски и ГРОМ - како поддржувач на неговата кандидатура (различно од Коалиција ГРОМ како учесник во парламентарната кампања). Овде тие се прикажани поради потребата да се покаже целото време во третините, поради што се претставени и времињата од кампањите на Стево Пендаровски и Горге Иванов.

корупција од СДСМ на сметка на лидерот на ВРМО ДПМНЕ и за демантите од владејачката партија. Имаше и прилози со поединечни изјави од носителите на листите со кандидати за пратеници од ВРМО ДПМНЕ во кои тие најавуваат проекти, а понекогаш се репризираа прилози за активностите на СДСМ од претходниот ден.

МРТ1 - Парламентарни: Субјекти во дополнителното време (гр. приказ 4)

МРТ1 - Парламентарни: Субјекти во делот за дневни настани (гр. приказ 5)

Првиот телевизиски сервис на МРТ одлучи да издвои и дополнително време за да информира за активностите на ВРМО НП, ПДП и трите коалиции – ГРОМ, за позитивна Македонија и Достоинство за Македонија (графички приказ 4).

Меѓу дневните настани (графички приказ 5), најголем дел беа прилози извештаи кодирани во методолошката категорија „без субјекти“ (58 минути и 43 секунди), а кои се однесуваат на велигденските празнувања, други домашни теми, и на настани од светот. За активностите на власта беа одвоени 40 минути и 21 секунда, при што освен за редовните активности, се емитуваа прилози (на пример за новите инвестиции и вработувања) во кои позитивно се врамуваа активностите и политиките на Владата на теми поврзани со изборните ветувања на ВРМО ДПМНЕ (за кои се говори во извештаите од кампањските активности). Уште една категорија со значајно време е „други субјекти“ (речиси 37 минути), која се однесува на активности и ставови на невладини организации, меѓународни организации, странски амбасадори во земјава, експерти и сл.

Субјект	Обраќања	Траење
Коалиција ВРМО ДПМНЕ	38	00:31:05
Коалиција СДСМ	32	00:21:56
ДПА	19	00:05:28
ДУИ	23	00:07:54
Коалиција ГРОМ	8	00:03:14
Коалиција за позитивна Македонија	10	00:04:04
Коалиција Достоинство за Македонија	8	00:02:54
НДП	6	00:01:05
ВРМО НП	7	00:02:45

ПДП	1	00:00:16
Влада на РМ	29	00:11:25
Органи на државна управа	4	00:01:09
Локална самоуправа	2	00:00:35

МРТ1 (парламентарни) директни обраќања (гр. приказ 6)

Директните обраќања, кои се квалитативен индикатор, покажуваат дека претставниците на Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ директно говореле 38 пати што вкупно траело 31 минута, претставниците на Коалицијата предводена од СДСМ – 32 пати (безмалку 22 минути), а цитати со должина од над 10 минути има уште Владата - 29 обраќања со околу 11 ипол минути (графички приказ 6).

ДЕБАТИ

За политичкиот амбиент, кампањата и очекувањата, во „Од наш агол“ расправаа професорката Иванка Додовска и новинарката аналитичарка Слаѓана Димишковска. Премиерно емитувано на 15, со репризи на 16 и на 21 април.

ИНФОРМАТИВНИ ПРОГРАМИ

Во најавата за информативната емисија „Од наш агол“ на 22 април, новинарката посочи дека странските инвестиции како тема се често споменувани од политичарите, посебно во изборен период, и поради тоа ова издание беше посветено на странските инвестиции, искуствата и потребата да се влијае врз регулативата. Во емисијата (репризирана и наредниот ден) гостуваа првиот човек на Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони Виктор Мизо и Јован Поповиќ (менаџер во компанијата „Витек“ дел од групацијата „Текнохозе“) и Ајдован Адемовски (почесен конзул на Република Турција и домашен инвеститор).

БЕСПЛАТНО ПОЛИТИЧКО ПРЕТСТАВУВАЊЕ

Можноста за бесплатно политичко претставување на МРТ1 ја искористија осуммина учесници во изборната кампања за Парламентарните избори. Беше емитувано во текот на 5 дена, секој пат почнувајќи петнаесет до дваесет минути пред 17 часот.

Претставувањето на носителите на шесте листи на Коалицијата предводена од СДСМ беше на 17 април. Петре Шилегов, Рената Дескоска, Стојко Пауновски, Марјанчо Николов, Васко Ковачевски и Хари Локвенец имаа по околу една ипол минута.

Гоце Делчев Тодев од Коалицијата Достоинство за Македонија имаше 15-минутно бесплатно претставување на 18 април.

На 23 април свои обраќања до гласачите во траење од по десетина минути имаа Сашо Ивановски од Народно движење за Македонија и Стевчо Јакимовски од Коалицијата ГРОМ.

Тројца од носителите на листи на Коалицијата за позитивна Македонија се претставија на 24 април. Љупчо Зиков, Владо Бучковски и Илија Николовски говореа секој по околу 3 минути. Истиот ден, десетминутно обраќање до гласачите имаше Љубчо Георгиевски од ВМРО НП.

На 25 април имаше две претставувања кои траеја по десетина минути. Едното беше на Бранко Јаневски од Социјалдемократската партија на Македонија, а другото на Мухамед Халили од Партијата за демократски просперитет.

MPT2 Програма на албански јазик

ВЕСТИ

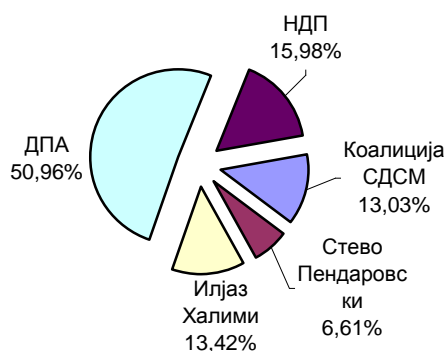
Вкупната должина на примерокот од вестите на MPT2 на албански јазик во 18:30, во периодот на парламентарната кампања (5 до 25 април) изнесува 9 часа 55 минути и 49 секунди. Во основа е обезбеден рамноправен пристап за учесниците во изборната кампања и дадено е дополнително време за вонпарламентарните партии, иако за дневните настани е одделено нешто помалку време (графички приказ 7).

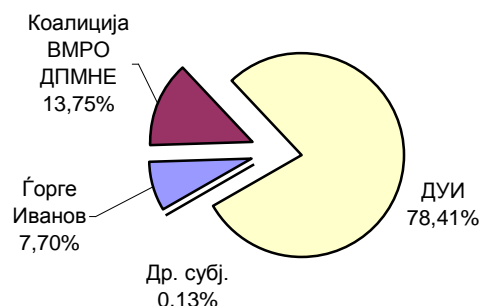
Во третините наменети за информирање за активностите од кампањите на власта и на опозицијата, времето е распоредено инверзно од Првиот програмски сервис на MPT, давајќи им поголема видливост на партиите на Албанците во Македонија (графички прикази 8 и 9²).

² И овде важат напомените од претходната фуснота, дека во графичките прикази се појавуваат и четворицата претседателски кандидати поради преклопувањето на дел од првиот круг и целиот втор круг од претседателската кампања со онаа за парламентарните избори од една страна и потребата да се покаже целото време заради прикажување на третините и процентуалната застапеност на субјектите во нив, од друга страна.

МРТ2 на албански - Парламентарни: Субјекти во третината за опозиција (гр. приказ 8)

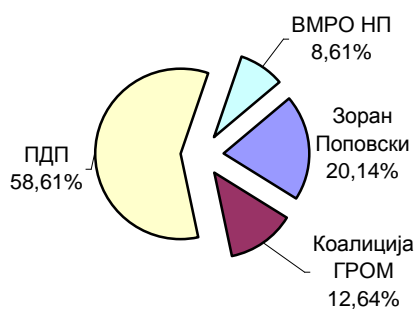
МРТ2 на албански - Парламентарни: Субјекти во третината за партии од власта (гр. приказ 9)

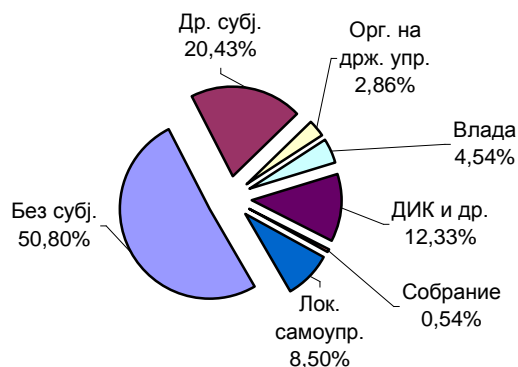
Во дополнителното време, телевизиската Редакција на албански јазик, информираше за настани од кампањите на ПДП - околу 14 минути, Коалицијата ГРОМ - околу 3 минути и за ВМРО НП - околу 2 минути (графички приказ 10).

Што се однесува до времето за дневните настани, половина од прилозите од оваа третина се вброени во категоријата „без субјект“, каде освен настаните од регионот и светот, влегуваат прилозите за одбележувањето на Велигден, одбележувањето на роденденот на пророкот Мухамед, штети од невремето, судски случаи и други неизборни теми (графички приказ 11). Позначајно време (33 ипол минути) има во категоријата „други субјекти“, а се однесува на активности на невладини организации и домашни и меѓународни организации.

МРТ2 на албански - Парламентарни: Субјекти во дополнителното време (гр. приказ 10)

МРТ2 на албански - Парламентарни: Субјекти во дневни настани (гр. приказ 11)

Директните обраќања, како квантитативен индикатор кој овозможува квалитативна оценка, покажува дека, можност директно да бидат чуени од публиката најчесто имале претставниците на ДУИ – 51 пат со времетраење од безмалку 1 час и 35 минути што е за еден час повеќе од речиси 37 иполте минути на ДПА, која била изворно цитирана во прилозите на МРТ2 30 пати (графички приказ 12).

Субјект	Обраќања	Траење
ДУИ	51	01:34:57
ДПА	30	00:37:21
НДП	17	00:09:32
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	16	00:07:45
Коалиција СДСМ	16	00:07:59
Влада на РМ	4	00:01:12
Органи на државна управа	4	00:01:20
Локална самоуправа	8	00:03:29

МРТ2 на албански (парламентарни) директни обраќања (гр. приказ 12)

ДЕБАТИ

Редакцијата на албански јазик на МРТ2 направи напор да организира неколку дебати со кандидатите за пратеници, но успеа да реализира една.

Емисијата што беше замислена како соочување на ставовите на кандидатите од ДУИ, ДПА и НДП во Изборната единица 2, беше реализирана како дуел меѓу Џезаир Шаќири од НДП и Реџаил Исмаили од ДУИ, бидејќи поканата не ја прифатил Орхан Ибрахими од ДПА. Премиерно прикажана на 18 април и репризирана утредента.

ИНТЕРВЈУА

Две од емисиите замислени како дебати, беа реализирани како интервјуа поради неприсуството на поканетите гости.

На 15 април, гостин во студио е Бехиџудин Шехеп кандидатот за пратеник во Изборната единица 3 од редовите на ДУИ, со кого се разговара за плановите на ДУИ во оваа изборна единица. Поканата не ја прифатил кандидатот од редовите на ДПА. Интервјуто е репризирано на 16 април.

Интервју по форма е и емисијата од 17 април, во која политичката платформа на ДУИ ја презентира кандидатот за пратеник од оваа партија во Изборната единица 5 - Рамиз Мерко. Иако биле поканети, не учествуваат Зија Јонузи од ДПА и Ардиан Демири од НДП. Гледачите можеле емисијата да ја погледнат повторно следниот ден.

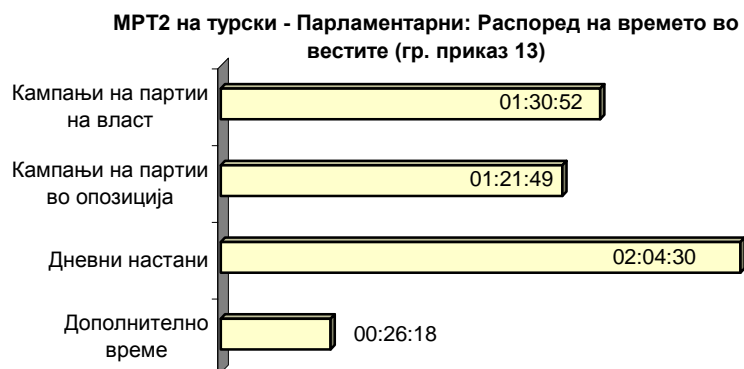
МРТ2 Програма на турски јазик

ВЕСТИ

Телевизиските вести на турски јазик на Јавниот сервис, емитувани во 17:30 делниците и во 15:30 во деновите од викендот, во периодот на парламентарната кампања траат вкупно 5 часа 23 минути и 29 секунди.

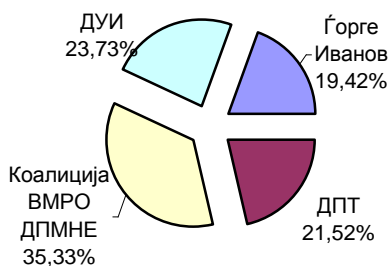
Се забележува напор да им се обезбеди рамноправен пристап на учесниците во изборната кампања од власта и од опозицијата, и издвоено е дополнително време за вонпарламентарните партии, но повеќе време во

дневно – информативните изданија им се посветени на дневните новости (графички приказ 13).

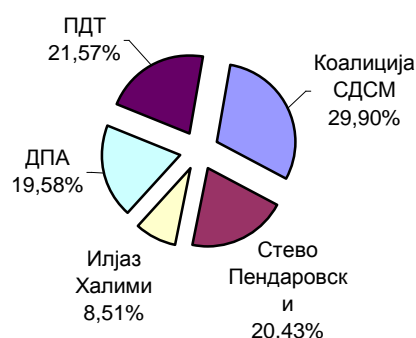

Уредувачката политика на Редакцијата е таква што редовно информира за активностите и ставовите на партиите на Турците во Македонија настрана од прилозите за коалициите чии делови се тие. Имено, околу петтина од времето во обете третини е посветено на информации за Демократската партија на Турците во Македонија и за Партијата за движење на Турците (графички прикази 14 и 15³).

MPT2 на турски - Парламентарни: Субјекти во третината за партии од власта (гр. приказ 14)

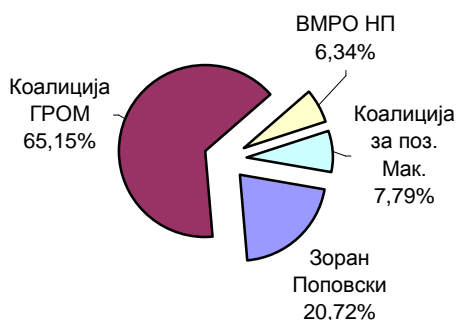
MPT2 на турски - Парламентарни: Субјекти во третината за опозиција (гр. приказ 15)

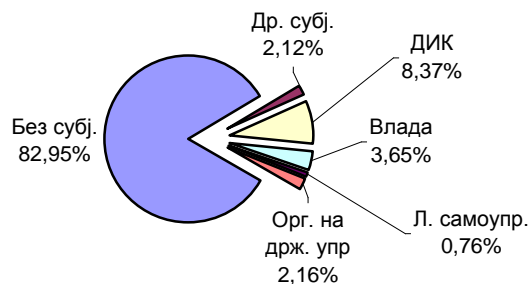
Во дополнителното време (графички приказ 16), емитувани се прилози за Коалицијата ГРОМ (околу 17 минути), за Коалицијата за позитивна Македонија (околу 2 минути) и за ВМРО НП (1 минута и 40 секунди).

³ Ибид.

МРТ2 на турски - Парламентарни: Субјекти во дополнително време (гр. приказ 16)

МРТ2 на турски - Парламентарни: Субјекти во дневни настани (гр. приказ 17)

Најголемиот дел од времето во третината за дневните настани (графички приказ 17), заедно со новостите од светот го сочинуваат и информации од земјава кои се однесуваат на одбележување значајни датуми, соработка на стопански комори, настани од културата и сл. Овој програмски сервис речиси да не ја користи опцијата за директно обраќање, која, од политичките партии, во три наврати и била овозможена на ДПТ, што вкупно траело 4 минути и 4 секунди.

ИНТЕРВЈУА

Во информативната емисија „Кон изборите“ редакцијата на МРТ2 на турски јазик реализираше три интервјуа со претставници на партиите на Турците во Република Македонија.

На 8 април гости во студиото беа Енес Ибрахим, кандидат за пратеник во Изборната единица 3 и Максуд Али, кандидат за пратеник во Изборната единица 5, обајцата од Партијата за движење на Турците која е дел од Коалицијата предводена од СДСМ.

Интервју со претседателот на Партијата за движење на Турците Аднан Ќахил е емитувано на 17 април.

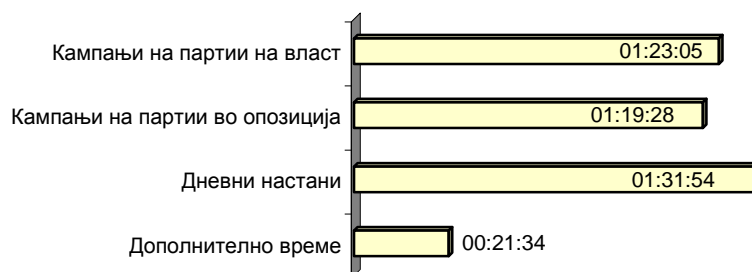
На 25 април реализирано е и интервју со претседателот на Демократската партија на Турците Кенан Хасип, кандидат за пратеник на Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ во изборната единица 6.

Прв програмски сервис на Македонско радио (Радио Скопје)

ВЕСТИ

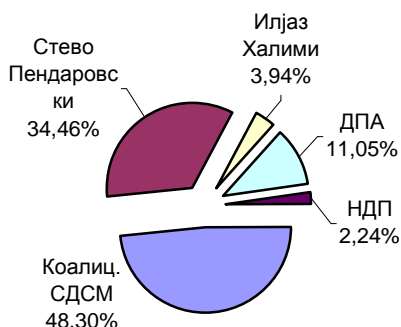
Во Периодот меѓу 5 и 25 април, Радио Скопје во дневно - информативната програма „Радио 22“ им обезбеди рамноправен пристап на учесниците во изборната кампања за Предвремените парламентарни избори поделувајќи го времето од 4 часа и 36 секунди во третини и издвојувајќи дополнително време за вонпарламентарните партии (графички приказ 18).

MP1 - Парламентарни: Распоред на времето во вестите (гр. приказ 18)

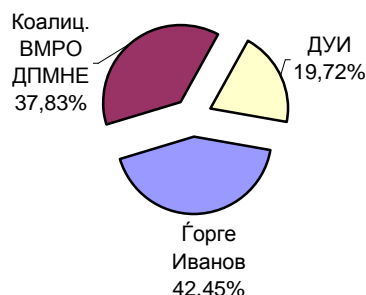

Почитувана е обврската за процентуалната застапеност на политичките субјекти и во третината од вестите посветена на кампањските активности на опозицијата (графички приказ 19⁴) и во онаа за партиите од власта (графички приказ 20).

MP1 - Парламентарни: Субјекти во третина за опозиција (гр. приказ 19)

MP1 - Парламентарни: Субјекти во третината за партии од власта (гр. приказ 20)

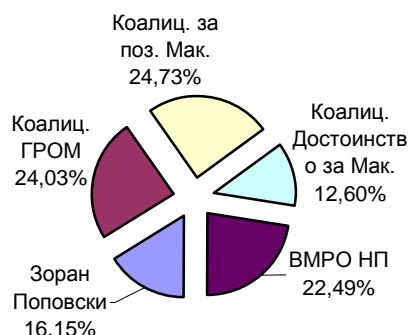

Во дополнителното време за известување за активностите на други учесници во изборната кампања, Радиото емитуваше прилози за коалициите ГРОМ, за позитивна Македонија и достоинство за Македонија и за ВМРО НП

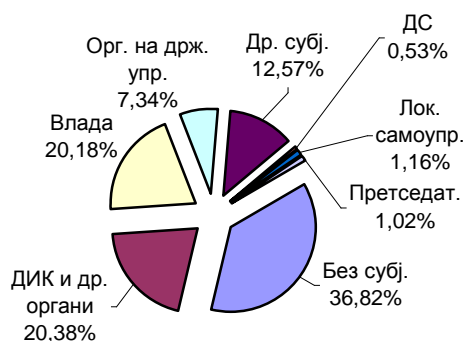
⁴ Ибид.

(графички приказ 21). Врз застапеноста на секоја од нив се рефлектира интензитетот на нејзините кампањски активности.

MP1 - Парламентарни: Субјекти во дополнителното време (гр. приказ 21)

MP1 - Парламентарни: Субјекти во дневни настани (гр. приказ 22)

Во третината за дневните настани, речиси еднакво (со по околу 18 минути) се застапени извештаи за активностите на Владата и за работата на ДИК и на другите органи надлежни за спроведување на некој аспект од изборите. Во делот на времето во кое се известуваше за другите субјекти влегуваат прилозите за домашни и странски невладини организации и за меѓународни институции, а најголемиот дел од времето е во методолошката категорија „без субјекти“ која ги опфаќа прилозите на неизборни теми (графички приказ 22).

Субјект	Обраќања	Траење
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	17	00:12:08
Коалиција СДСМ	15	00:12:10
ДУИ	16	00:05:28
ДПА	16	00:03:10
НДП	8	00:01:02
ВМРО НП	9	00:03:18
Коалиција ГРОМ	13	00:03:51
Коалиција за позитивна Македонија	10	00:03:42
Коалиција Достоинство за Македонија	5	00:01:48
Влада на РМ	14	00:07:58
Органи на државна управа	5	00:02:24

MP1 (парламентарни) директни обраќања (гр. приказ 23)

Што се однесува до квалитативните аспекти, Радиото имаше неутрален тон кон сите субјекти. За парламентарната кампања на двете најголеми коалиции – онаа предводена од ВМРО ДПМНЕ и онаа предводена од СДСМ, известуваше концентрирајќи се на митинзите и средбите со граѓани.

Секојдневно го ротираше редоследот на емитување на извештаите за активностите на партиите од опозицијата и од власта. Прилозите беа професионално изработени, опремени со цитати од политичарите (директни обраќања) кои соодветно го илустрираат настанот и чија должина е пропорционална со вкупното време издвоено за учесниците во изборната кампања (графички приказ 23).

ИНФОРМАТИВНИ ПРОГРАМИ

Во утринската емисија „Пулсот на Македонија“, при јавувањата на дописниците од другите градови, понекогаш се информираше и за партиски активности, како на пример за донирањето постелнина и играчки на детското одделение во кумановската болница од страна на Унијата на жени на ВМРО-ДПМНЕ (17 април) и промоцијата на стихозбирката од светски познатиот музичар Боб Дилан организирана од форумот на ВМРО-ДПМНЕ на Велес (21 април).

БЕСПЛАТНО ПОЛИТИЧКО ПРЕТСТАВУВАЊЕ

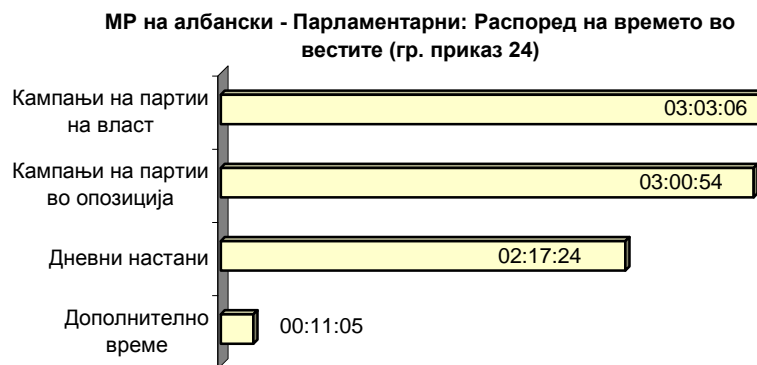
Првата програма на Македонското радио емитуваше бесплатно политичко претставување (реализирано на МРТ1) за седум учесници во изборната кампања за парламентарните избори, согласно редоследот од ждребувањето на Државната изборна комисија. Со почеток околу 17 часот и 30 минути, на 17, 23, 24 и 25 април слушателите на Радио Скопје можеа да ги чујат претставувањата на Петре Шилегов, Рената Дескоска, Стојко Пауновски, Марјанчо Николов, Васко Ковачевски и Хари Локвенец од Коалицијата предводена од СДСМ; Сашо Ивановски од Народно движење за Македонија; Стевчо Јакимовски од Коалицијата ГРОМ; Љупчо Зиков, Владо Бучковски и Илија Николовски од Коалицијата за позитивна Македонија; Љубчо Георгиевски од ВМРО НП; Бранко Јаневски од Социјалдемократската партија на Македонија и Мухамед Халили од Партијата за демократски просперитет.

Трет програмски сервис на Македонско радио – Програма на албански јазик

ВЕСТИ

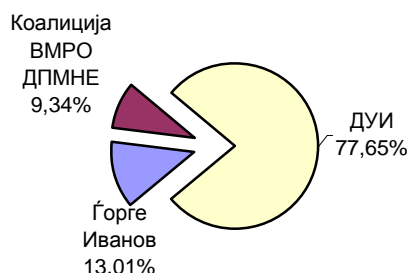
Изданијата на дневно – информативната емисија во 21 часот на Програмата на албански јазик на Македонското радио емитувани во периодот од 5 до 25 април 2014 изнесуваат вкупно 8 часа 32 минути и 29 секунди.

Редакцијата настојувала да го подели времето во третини успевајќи да им обезбеди рамноправен пристап на учесниците во изборната кампања и издвојувајќи дополнително време за вонпарламентарните партии, но има нешто помало време за дневните настани (графички приказ 24).

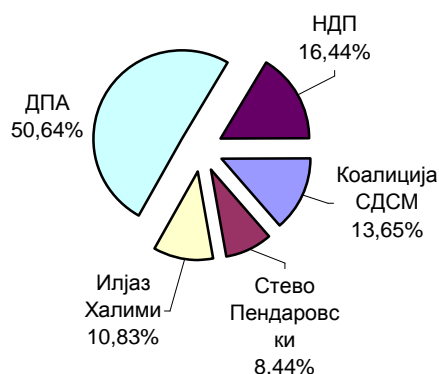

Распределбата на времето е во рамките на законското барање за следење на резултатите од претходните парламентарни избори, при што се применува инверзната логика – повеќе време за партиите на Албанците во Македонија, имајќи ја предвид целната публика на радиопрограмата на албански јазик на Македонското радио (графички прикази 25 и 26⁵).

MP на албански - Парламентарни: Субјекти во третината за партии од власта (гр. приказ 25)

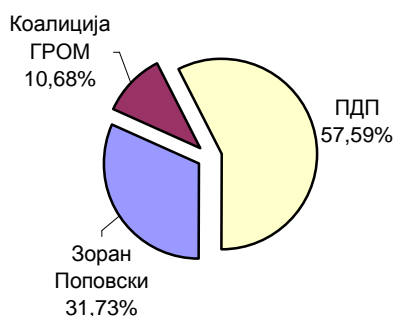
MP на албански - Парламентарни: Субјекти во третината за опозиција (гр. приказ 26)

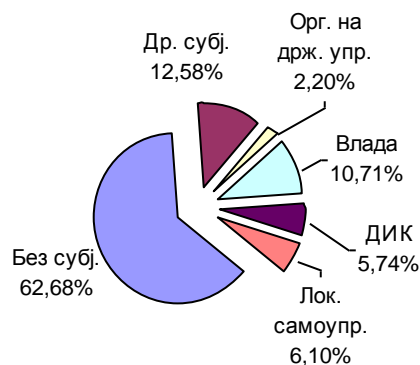
Во дополнителното време (графички приказ 27) известувано е за ПДП (околу 6 ипол минути) и за Коалицијата ГРОМ (1 минута и 11 секунди). Меѓу дневните настани (графички приказ 28), најзастапени се новостите од регионот и од светот, како и теми од земјава кои не се поврзани со изборите (активности на стопанска комора, одбележување значајни датуми, активности на еколозите, проекти на странски организации итн.)

⁵ Ибид.

MP на албански - Парламентарни: Субјекти во дополнителното време (гр. приказ 27)

MP на албански - Парламентарни: Субјекти во дневни настани (гр. приказ 28)

Најчесто, и во најголем обем, директно се обраќале претставниците на ДУИ и на ДПА: првите 26 пати со траење од околу 47 ипол минути, а вторите 21 пат со околу 32 минути (графички приказ 29).

Субјект	Обраќања	Траење
ДПА	21	00:32:15
ДУИ	26	00:47:38
НДП	15	00:07:56
ПДП	1	00:00:18
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	14	00:07:17
Коалиција СДСМ	15	00:08:20
Коалиција ГРОМ	1	00:00:25
Влада	2	00:01:14
Локална самоуправа	2	00:00:45

MP на албански јазик (парламентарни) д. обраќања (гр. приказ 29)

ДЕБАТИ

На 22 април се емитуваше дебатата меѓу Џезаир Шаќири од НДП и Реџаил Исмаили од ДУИ, за која поканата не ја прифатил Орхан Ибрахими од ДПА, а беше реализирана на МРТ2 на 18 април.

ИНТЕРВЈУА

Редакцијата на албански јазик на Македонското радио емитуваше едно сопствено и едно преземено интервју.

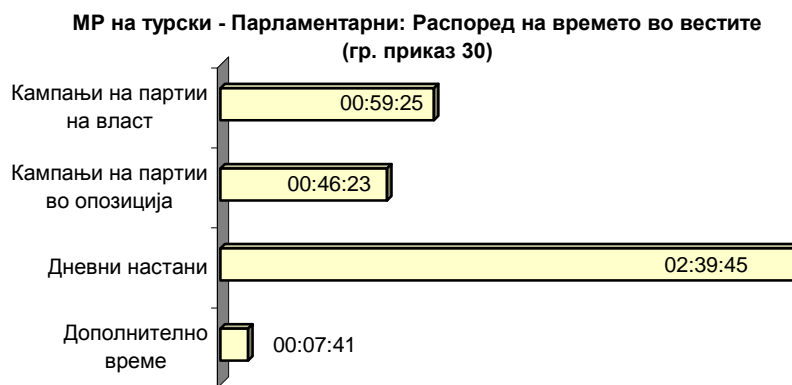
Од МРТ2 е преземен разговорот со кандидатот за пратеник од ДУИ во Изборната единица 5 - Рамиз Мерко, кој беше планиран како дебата, но на поканите не се одзвале Зија Јонузи од ДПА и Ардиан Демири од НДП. Емисијата е емитувана на 18 април.

На 25 април, на Програмата на албански јазик на Македонското радио реализирано е интервју со кандидатката за пратеничка од ДУИ во Изборната единица 6 Ермира Мехмети.

Трет програмски сервис на Македонско радио – Програма на турски јазик

ВЕСТИ

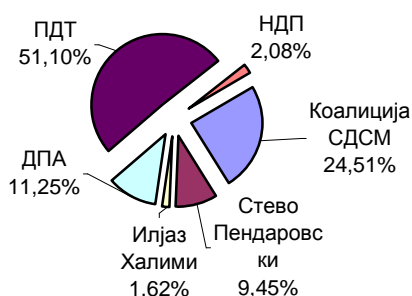
При известувањето за активностите на учесниците во парламентарната кампања, Програмата на турски јазик на Македонското радио во вестите емитувани делнично во 15, а за викенд во 14 часот, не се раководеше од законското барање да обезбеди рамноправен пристап. Времето од вкупно 4 часа 33 минути и 14 секунди не е поделено во третини, туку има далеку повеќе прилози за дневните настани отколку за изборите (графички приказ 30).

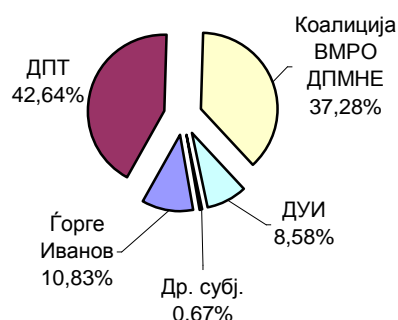
Известувано е за кампањите на парламентарните субјекти со листи за кандидати за пратеници, при што посебно е водено сметка да се информира за Демократската партија на Турците во Македонија и за Партијата за движење на Турците, како партии на Турците во Македонија, одвоено од прилозите за пошироките коалиции кон кои припаѓаат (графички прикази 31 и 32⁶). За Демократската партија на Турците во Македонија се одвоени 25 минути и 20 секунди, а за Партијата за движење на Турците 23 минути и 42 секунди.

⁶ Ибид.

MP на турски - Парламентарни: Субјекти во третина за опозиција (гр. приказ 31)

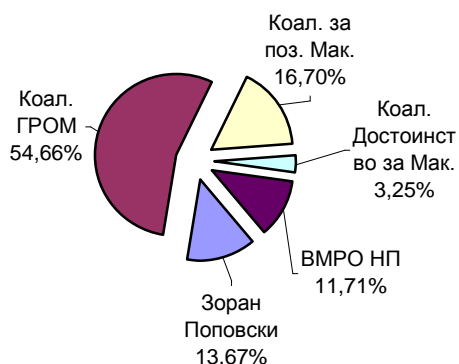

MP на турски - Парламентарни: Субјекти во третина за партии од власта (гр. приказ 32)

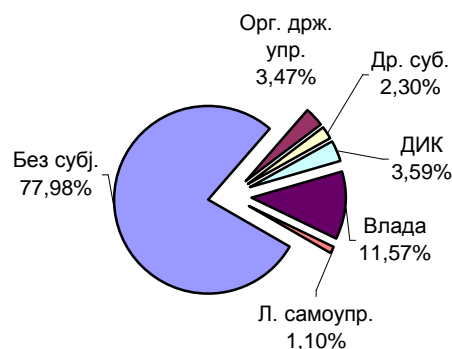

Од другите учесници во кампањата, известувано е за Коалицијата ГРОМ 4 минути и 12 секунди, за Коалицијата за позитивна Македонија – 1 минута и 17 секунди, за ВМРО НП - 54 секунди и за Коалицијата Достоинство за македонија – 15 секунди (графички приказ 34). Сервисот не ја користеше можноста за директно обраќање.

MP на турски - Парламентарни: Субјекти во дополнително време (гр. приказ 33)

MP на турски - Парламентарни: Субјекти во дневни настани (гр. приказ 34)

ИНТЕРВЈУА

Редакцијата на турски јазик на Македонското радио упатила покани за интервју до лидерите на Партијата за движење на Турците Аднан Кахил (од Коалицијата на СДСМ) и на Демократска партија на Турците на Македонија Кенан Хасип (од Коалицијата на ВМРО ДПМНЕ).

На поканата се одзвал Кенан Хасип и разговорот со него е реализиран на 25 април.

ИНФОРМАТИВНИ ПРОГРАМИ

Во емисијата „Отворен микрофон“ на 19 април гостуваат кандидатите за пратеници Максуд Али и Енес Ибрахим од Партијата за движење на Турците, која е дел од Коалицијата на СДСМ и Џанер Исмаил кандидат од Демократската партија на Турците, коалициски партнер на ВМРО ДПМНЕ. Сите тројца имаат можност да ги презентираат изборните програми.

Собраниски канал

Изборниот законик, во член 76-а став 8, освен на програмите на Јавниот сервис, обврска за емитување бесплатно политичко претставување му наметнува и на Собранискиот канал. Притоа, се очекува од него да обезбеди по 3 часа претставување за активностите од кампањите на партиите од власта и од парламентарната опозиција, со распоред на времето согласно резултатите од последните парламентарни избори. На ваков начин, од бесплатното политичко претставување се изземени независните кандидати, новите партии или постарите кои на последните избори не учествувале или не освоиле пратенички места.

Бесплатното политичко претставување, како форма на директен пристап на кандидатите до избирачите, е неизоставен сегмент во напорите да им се обезбеди на граѓаните што посеопфатна информација за целината на изборниот процес. Ова особено се согледува преку значењето што бесплатното политичко претставување го има за учесниците во изборната кампања кои располагаат со помали финансиски средства што претпоставува кампања со помал интензитет и следствено на тоа помалку време во вестите, како и помалку платено политичко рекламирање. Поради тоа, Советот на Агенцијата усвои Мислење во врска со законската обврска на Собранискиот канал да емитува бесплатно политичко претставување во кое го изнесе својот став дека за да „придонесе за демократскиот карактер на изборите 2014 година, програмскиот сервис наменет за емитување на активностите на Собранието на Република Македонија би требало да обезбеди дополнително време за бесплатно политичко претставување на кандидатите на група избирачи и на кандидатите на партиите што не учествувале на последните парламентарни избори“. Исто така, во Мислењето се наведува дека обврската би требало да се реализира во текот на целата изборна кампања и за Претседателските и за Предвремените парламентарни избори 2014 година при што времето би се распоредувало така што на политичките партии од власта и од опозицијата би им биле понудени по 90 минути дневно, а за независните кандидати и вонпарламентарните партии би се издвоиле вкупно 30 минути. До почетокот на кампањата за Парламентарните избори ова време би било резервирано за претседателските кандидати, а потоа, оние политички субјекти кои учествуваат во обата изборни процеси, сами би одлучувале како ќе го распределат времето.

Мониторингот на програмата емитувана на Собранискиот канал од 24 март до 25 април, односно во текот на првиот и вториот круг од Претседателските избори 2014 година, а во кој влегуваат и Предвремените парламентарни избори, покажа дека Собранискиот канал ја почитува законската обврска согласно препораките дадени од Агенцијата.

Претседателски избори

Можноста за бесплатно политичко претставување ја искористија двајца од претседателските кандидати и тоа:

Зоран Поповски, претседателски кандидат на ГРОМ: 25 март – 8 минути 48 секунди, 26 март - 7 минути и 57 секунди, 27 март - 9 минути и 18 секунди, 28 март - 9 минути и 59 секунди, 29 март - 9 минути и 20 секунди, 30 март - 8 минути и 23 секунди, 11 април – 2 минути и 58 секунди.

Илјаз Халими претседателски кандидат на ДПА: 28 март - 14 минути и 21 секунда, 29 март - 13 минути и 43 секунди, 30 март - 13 минути и 51 секунда.

На 24 и на 31 март, како и на 1, 2, 3 и 4 април Собранискиот канал соопшти дека во текот на денот ниту еден од претседателските кандидати не ја искористил можноста за бесплатно политичко претставување.

Парламентарни избори

Седуммина учесници во парламентарната изборна кампања имале бесплатно политичко претставување на Собранискиот канал, со следниов распоред:

Народно движење за Македонија (НДМ): 5 април – 3 минути и 14 секунди, 6 април – 3 минути и 17 секунди, 7 април – 3 минути и 15 секунди, 8 април – 3 минути и 22 секунди, 9 април – 3 минути и 6 секунди, 10 април – 3 минути и 17 секунди, 11 април – 3 минути и 18 секунди, 14 април – 3 минути и 19 секунди, 15 април – 3 минути и 21 секунда, 16 април – 3 минути и 15 секунди, 18 април – 3 минути и 15 секунди, 19 април – 3 минути и 13 секунди, 24 април – 3 минути и 20 секунди, 25 април – 2 минути и 54 секунди.

Социјалдемократска партија на Македонија (СДПМ): 5 април – 3 минути и 18 секунди, 6 април – 3 минути и 22 секунди, 7 април – 1 минута и 45 секунди, 8 април – 3 минути и 15 секунди, 9 април – 3 минути и 15 секунди, 11 април – 1 минута и 40 секунди, 14 април – 3 минути и 18 секунди, 15 април – 3 минути и 16 секунди, 16 април – 3 минути и 18 секунди, 17 април – 3 минути и 18 секунди, 19 април – 2 минути и 21 секунда, 20 април – 3 минути и 21 секунда, 22 април – 3 минути и 17 секунди, 23 април – 3 минути и 15 секунди, 24 април – 3 минути и 21 секунда, 25 април – 3 минути и 20.

Коалиција за позитивна Македонија: 5 април – 3 минути и 22 секунди, 6 април – 3 минути и 20 секунди, 7 април – 2 минути и 27 секунди, 8 април – 2 минути и 43 секунди, 9 април – 2 минути и 40 секунди, 10 април – 2 минути и 57 секунди, 11 април – 2 минути и 25 секунди, 14 април – 1 минута и 25 секунди, 16 април – 3 минути и 17 секунди, 17 април – 2 минути и 49 секунди, 18 април – 1 минута и 5 секунди, 19 април – 3 минути и 1 секунда, 22 април – 3 минути и 21 секунда, 25 април – 3 минути и 8 секунди.

Коалиција Достоинство за Македонија: 5 април – 3 минути и 8 секунди, 7 април – 3 минути и 20 секунди, 8 април – 3 минути и 17 секунди, 9 април – 3 минути и 9 секунди, 10 април – 3 минути и 19 секунди, 11 април – 3 минути и 18 секунди, 24 април – 3 минути и 15 секунди.

ВМРО Народна партија (ВМРО НП): 9 април – 3 минути и 13 секунди, 10 април – 3 минути и 16 секунди, 11 април – 3 минути и 16 секунди, 16 април – 3 минути и 21 секунда, 18 април – 3 минути и 17 секунди.

Коалиција ГРОМ: 15 април – 3 минути и 15 секунди, 16 април – 3 минути, 17 април – 3 минути и 24 секунди, 18 април – 2 минути и 17 секунди, 19 април – 3 минути и 22 секунди.

Партија за демократски просперитет (ПДП): 19 април – 1 минута и 24 секунди.

ПРЕТСЕДАТЕЛСКИ ИЗБОРИ 2014
КОМЕРЦИЈАЛНИ ТЕЛЕВИЗИИ

ТВ 24 ВЕСТИ

ВЕСТИ

Прв круг Претседателски избори

Со мониторингот на сателитската телевизиска станица 24 Вести, како програмски сервис кој по формат е специјализиран со информативна функција, беа опфатени две изданија на вестите и тоа емитувани во 20 и во 22 часот. Вкупното количество информации директно или индиректно поврзани со изборите изнесуваа 12 часа 53 минути и 21 секунда. Притоа медиумот, пред сè преку извештаи, известуваше за кампањата на четворицата претседателски кандидати релативно избалансирано, почитувајќи го принципот на еднаквост и имајќи го предвид интензитетот на нивните активности, согласно член 75-а од Изборниот законик. Издвоени беа околу 44 минути за кампањата на Ѓорге Иванов, околу 47 ипол минути за Стево Пендаровски, околу 29 минути за Илјаз Халими и околу 32 минути за Зоран Поповски (Табела 1). Застапеноста на политичките субјекти кои ги поддржуваат кандидатите е одраз, како на тоа што медиумот тежината во известувањето ја става на претседателските кандидати, така и на различниот пристап во водењето на кампањата, со тоа што околу половина од времето што партиите го добија во вестите од првиот круг е во периодот од 24 март до 4 април, односно во периодот кога се водеше само кампања за Претседателските избори. Можноста за директно обраќање, како квалитативен белег на оценката за известувањето, им била приближно еднакво достапна на сите претседателски кандидати и на субјектите зад нив, со тоа што при толкувањето на податоците за вторите треба да се има предвид влијанието на известувањето за нивните парламентарни кампањи (Табела 2). Специфично за ТВ 24 Вести е тоа што за сите претседателски кандидати подготви профили со информации за нивниот професионален и приватен живот и за финансиската состојба.

24 Вести (прв круг): Субјекти во вести

Табела 1

Политички субјект	Траење
Ѓорге Иванов	00:44:16
Стево Пендаровски	00:47:36
Илјаз Халими	00:29:15
Зоран Поповски	00:32:15
Коалиција СДСМ и др.	00:29:25
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	00:47:15
ГРОМ – Граѓанска опција за Македонија	00:05:05
Коалиција ГРОМ	00:06:41
ДПА – Демократска партија на Албанците	00:20:32
ДУИ – Демократска унија за интеграции	00:25:34
ВМРО НП – ВМРО Народна партија	00:12:40
АПМ – Алијанса за позитивна Македонија	00:03:55
Коалиција за позитивна Македонија	00:03:09
НДП – Национална демократска преродба	00:02:37

Либерална партија	00:01:08
СДПМ – Социјалдемократска партија на Македонија	00:00:44
ППД – Политичка партија Достоинство	00:01:01
Коалиција Достоинство за Македонија	00:04:54
НСДП – Нова социјалдемократска партија	00:02:27
Народно движење за Македонија	00:01:10
Демократски сојуз	00:01:56
ПДП – Партија за демократски просперитет	00:00:48
Влада на РМ	01:30:39
Органи на државната управа	01:07:29
Локална самоуправа	00:29:26
ДИК и други органи	00:51:18
Други субјекти	02:26:28
Без субјекти	01:03:36

Вкупно = 12:53:21

Телевизијата редовно известуваше за активностите на ДУИ, со тоа што пред 5 април во фокусот се паралелните активности на оваа партија (која нема претседателски кандидат) за промоција на идејата за консензуален претседател и бојкот на изборите, како и одговорите на обвинувањата од ДПА за корупција, а потоа се приклучуваат и настаните од кампањата за Предвремените парламентарни избори. Во аналитички контекст се сместуваат активностите на власта за која во вестите има еден час и 30 минути.

ТВ 24 Вести се одлучи за аналитички пристап во информирањето за сите теми користејќи експерти со различни, сопоставени или спротивставени мислења и ставови. На пример, се прави анализа со експертски став за тоа дека претседателските кандидати во кампањите повеќе зборуваат за економијата, која е во доменот на извршната власт, отколку за одбраната и другите прашања, кои се повеќе во доменот на претседателот. Повикот на ДУИ за бојкот на изборите се разгледува преку изјавите со ставови за и против земени од повеќе невладини организации; експерти се произнесуваат и по прашањето чиј пристап во формирањето на листите со кандидати за пратеници има поголеми шанси за изборен успех – на ВМРО ДПМНЕ или на СДСМ.

24 Вести (прв круг): Директни обраќања

Табела 2

Субјект	Обраќања	Траење
Ѓорге Иванов	24	00:16:32
Стево Пендаровски	20	00:18:19
Илјаз Халими	21	00:13:02
Зоран Поповски	20	00:12:05
Коалиција СДСМ и др.	18	00:11:52

Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	28	00:20:18
ДПА – Демократска партија на Албанците	13	00:07:38
ГРОМ – Граѓанска опција за Македонија	7	00:02:49
Влада на РМ	47	00:20:03
Вкупно = 02:02:38		

Втор круг Претседателски избори

Телевизија 24 Вести, во дневно – информативните емисии од 20 и од 22 часот, во текот на вториот круг од претседателските избори (од 14 до 25 април), обезбеди баланс во известувањето за кампањата на двајцата претседателски кандидати почитувајќи го законски пропишаниот принцип на еднаквост. Имено, за ставовите и активностите на Ѓорге Иванов се посветени 14 минути и 4 секунди од прилозите, а на Стево Пендаровски – 14 минути и 8 секунди.

За изборните процеси во целина се известуваше преку збирни новинарски извештаи посветени и на претседателската и на парламентарната кампања, при што вработеност постои и во известувањето за коалициите чии кандидати се натпреваруваа во вториот круг – за Коалицијата на ВМРО ДПМНЕ – безмалку 55 минути, а за Коалицијата на СДСМ – 1 час и минута.

Околу половина од времето посветено за претседателската кампања е искористено за директно обраќање на кандидатите (15 цитати во траење од 7 минути и 49 секунди за Иванов и 13 цитати од 6 минути и 59 секунди за Пендаровски). Кон крајот на кампањата медиумот оценува дека Претседателските избори се во сенка, и прави посебен прилог за тоа што прават и на што се фокусираат двајцата претседателски кандидати во кампањата.

ДЕБАТИ

Дебатите беа жанр кој ТВ 24 Вести го користеше секојдневно давајќи и на тој начин на публиката можност да чуе сопоставени и спротивставени ставови на политичари, експерти, аналитичари на различни теми. Освен „24 Анализа“, економскиот магазин „Тренд“, емисијата „Културната матрица“, Телевизијата со почетокот на кампањата за Претседателските избори ја вовеле и посебната дебатна емисија „24 Отворено студио“, а ги емитуваше и дебатите организирани од американскиот Национален демократски институт (НДИ).

На 24 март, во „24 Анализа“, своите очекувања и проценки за стартот на изборната кампања ги дадоа аналитичарите Владимир Божиновски и Петар Арсовски.

На истиот датум е и првото издание на „Отвореното студио“ во кое политичките аналитичари Ѓунер Исмаил и Ристо Никовски ги преразгледуваат Изборите 2014 од аспект на неучествувањето на ДУИ, шансите на најголемите партии, прашањето на евроинтеграционите процеси итн. Емисијата е двапати репризирана во целост на 25 март, а извадоци се емитувани уште три пати – во текот на викендот на 29 и 30 март.

Изборите и економијата е темата на која на 25 март дебатираат Исен Салиу - главен и одговорен уредник на „Лајм“, Мирче Јовановски од „Утрински Весник“ и Младен Чадиковски од „Фокус“. Интегралната емисија е повторно прикажана двапати на 26 март, а извадок е трипати репризиран на 29 и 30 март.

На 26 март, професорот Ѓубомир Фрчковски и политичкиот аналитичар Сашо Клековски дебатираат за државното единство за кое се залагаат сите

претседателски кандидати (двапати целосно репризирана наредниот ден, а на 29 и 30 март трипати е емитуван извадок).

На 27 март премиерно е реализирано изданието на дебатата во која поранешниот претседател на ДИК Александар Новаковски и заменик-претседателот на ДИК Субхи Јакупи говорат за тоа дека ДИК за 5 дена ги пробила роковите и доцнела со заклучување на избирачкиот список (водителката нагласи дека биле поканети и останатите членови на ДИК, но ја одбиле поканата). Наредниот ден емисијата е двапати репризирана во целост, а дел од неа, во три наврати е интегриран во викенд - програмската шема на медиумот за 29 и 30 март.

Ѓорѓи Спасов, Арсим Зеколи, Катерина Блажевска и Сашо Клековски, на 28 март го анализираат дотогашниот тек на Претседателските избори. На 29 и на 30 март, расправата е прикажана уште четири пати – двапати целата и двапати дел и има уште две репризи на интегралната емисија - на 31 март и на 6 април.

Истиот ден, за тоа колку етиката и политиката одат заедно дебатираат професорите Илија Ацевски - социолог, Викторија Вујовиќ - психијатар и Дејан Донеv - филозоф. Наредниот ден, емисијата има две репризи во целост, а дел од неа е прикажан на 5, на 6 (двапати) и на 9 април.

На 3 април, своите ставови за стратегијата на албанските партии на претседателските и на парламентарните избори ги изнесуваат политичките аналитичари Исмет Рамадани и Ризван Сулејмани (две интегрални репризи на 4 април, а нејзин сегмент – трипати за време на викендот 5-6 април).

На 4 април премиерно се прикажува дебатата во која Сашо Клековски, Катерина Блажевска, Ѓорѓи Спасов и Арсим Зеколи зборуваат за тоа оти очекувале пожестока кампања на претседателските кандидати како и за влијанието на социјалните мрежи врз кампањата. На 5 април таа е емитувана 2 пати – еднаш целата а еднаш дел, нејзин сегмент е прикажан двапати и на 6 април, а уште еднаш интегрално е репризирана на 7 април.

За тоа како се финансираат политичките партии, на 6 април дебатираат професорката Тања Каракамишева и аналитичарот Петар Арсовски. Емисијата има три репризи – две се следниот ден, а третата на 14 април.

Ерол Ризаов, Мерсел Биљали и Ивица Боцевски расправаа за тоа дали изборите ќе бидат фер и демократски, и за тоа како се одвива кампањата. Гледачите можеа оваа дебата премиерно да ја следат на 9, а двете репризи на 10 април.

Дводелната дебата меѓу претседателските кандидати Зоран Поповски, Илјаз Халими и Стево Пендаровски, за која поканата не ја прифатил Ѓорѓе Иванов, се одржа на 10 април и беше двапати репризирана на 11 април.

Последната дебата пред гласањето во првиот круг од претседателските избори се емитуваше на 11 април и во неа Ѓорѓи Спасов, Катерина Блажевска, Сашо Клековски и Арсим Зеколи разговараа за тоа дели постои страв од кохабитација или е предност работите да се менуваат на поинаков начин и за тоа кој од претседателските кандидати, според нив, е во предност.

На 14 април, професорите Здравко Савески, Ивица Јосифовиќ и Флора Кадриу ги сумираа своите ставови по прашањето за тоа дали до тој миг изборите беа фер и демократски. Емисијата е прикажана уште двапати на 15 април.

ИНТЕРВЈУА

ТВ 24 Вести емитуваше интервјуа со двајца од претседателските кандидати – независниот кандидат поддржан од ГРОМ Зоран Поповски и за кандидатот на СДСМ Стево Пендаровски. Две од интервјуата се преземени од Радио Слободна Европа. Станува збор за разговорот со Зоран Поповски

емитуван премиерно на 30 и репризно на 31 март, и за оној со Стево Пендаровски прикажан на 6 и 7 април.

Телевизијата и самостојно организираше интервјуа со претседателските кандидати, со тоа што кандидатите на ВМРО ДПМНЕ Горге Иванов и на ДПА Илјаз Халими не се одзвале на поканите. На 2 април, ТВ 24 Вести реализираше интервју со Зоран Поповски, кое гледачите можеа да го следат во целост уште двапати на 3 април, а негов сегмент се репризираше и на 5 (еднаш) и на 6 април (двапати). Интервјуто со Стево Пендаровски премиерно беше прикажано на 7 април, двапати репризирано во целина на 8 април.

За влијанието на социјалните мрежи врз кампањите на претседателските кандидати, новинар на ТВ 24 Вести разговараше со Виктор Дано, сопственик на IT.com.mk на 4 април (реприза на 7 април).

ИНФОРМАТИВНИ ПРОГРАМИ

Поголем број изданија на контактната информативна програма „Очи в очи“, која служи како форум на кој гледачите можат да ги изнесат своите видувања за актуелните теми, како свое централно прашање ги имаа Претседателските избори. Така, тема на емисијата од 24 март (реприза на 25) беше „Дали Изборите 2014 ќе бидат фер и демократски?“, на 25 март (репризно на 26) гледачите беа прашани кој од четворицата претседателски кандидати ги задоволува нивните критериуми; на 26 март (реприза наредниот ден) граѓаните требаше да се произнесат по прашањето: „Дваесет дена изборна кампања, малку, многу или доволна? Колку влијаат кампањите?“, на 27 март во контекст на темата за намалување на бројот на новороденчиња и пораст на бројот на оние што ја напуштаат земјата, прикажани беа инсерти од говори на Љубчо Ѓеорѓиевски – ВМРО НП и на Никола Груевски ВМРО ДПМНЕ (реприза на 28 март); „Познати наспроти нови лица за Предвремените парламентарни избори“ – за ова дискутираа гледачите на 31 март (со реприза на 1 април); а на 1 април (и на втори) требаше да кажат кога се почувствувале најизлажани од политичарите; „Колку ги искажувате вашите политички ставови на Фејсбук и на Твитер и на други социјални мрежи?“ беше прашањето за 3 април (репризно на четврти); а на 4 (и 5) април од нив се бараше да кажат како ги оценуваат стратегиите на албанските партии за Претседателските избори; 8 април беше посветен на темата „Изборните ветувања - меѓу реалноста и законитоста“ (повторно прикажано следниот ден); „Транспарентност само на хартија, партиите не ги откриваат своите финансиери“ – ова беше окосницата на дебатата во изданието на емисијата „Очи в очи“ премиерно прикажано на 9, а репризно на 10 април; „Дали претседателската дебата би ви влијаела во изборот за претседател на Република Македонија“ е тема на емисијата од 10 април (со реприза на единаесетти); гледачите, на 11 април типуваа во изборна обложувалница, што беше репризно емитувано на 14 април, а тема на премиерата на „Очи в очи“ за 14 април беше „Ѓорѓе Иванов победоносец во првиот изборен круг, 910.435 граѓани не гласаа“.

Политичкиот магазин „Трета порта“, кој ги анализира случувањата на интернет просторот од изминатата недела и ги презентира најинтересните коментари и анализи, беше уште една информативна емисија на ТВ 24 Вести во која беа тематизирани Претседателските избори. Ваков беше случајот со изданијата од 26 март, прикажано двапати на 27 и еднаш на 31 март, потоа на 2 април, кога во студиото гостува и Зорица Стаменковска, национална координаторка на кампањата против говорот на омраза од Агенцијата за млади и спорт – две репризи на 3 и една на 7 април. На изборите се однесуваа и емисијата од 9 април (со две репризи на 10 и една на 14 април) и онаа од 16 април (двапати прикажана и на 17 и еднаш на 21 април).

ТВ АЛСАТ – М

ВЕСТИ

Прв круг Претседателски избори

Примерокот од вестите на ТВ Алсат-М, анализиран со мониторингот на медиумското покривање на кампањата во првиот круг од Претседателските избори, опфаќа вкупно 10 часа 48 минути и 21 секунда од вестите на албански јазик во 19 и на македонски јазик во 23 часот. Телевизијата известуваше релативно избалансирано за активностите на претседателските кандидати посветувајќи им безмалку 37 минути на Ѓорге Иванов, 39 ипол минути на Стево Пендаровски, со поголема минутажа од околу 49 минути на Илјаз Халими и речиси 33 минути на Зоран Поповски (Табела 3). Политичките субјекти кои стојат зад нив во времето пред почетокот на парламентарната кампања се застапени малку, што говори за тоа дека и овој медиум претседателската трка ја следеше ставајќи акцент на кандидатите, односно поголемиот дел од времето за партиите во вестите од првиот круг произлегува од периодот по 5 април. Исклучок е ДПА, која до 4 април била субјект во прилози кои траат 34 ипол минути (односно половина од времето) што во голем дел се должи на обвинувањата за корупција што оваа партија ги упатуваше на сметка на ДУИ и на недоразбирањата со струшкиот партиски огранок.

ТВ Алсат – М (прв круг): Субјекти во вести		Табела 3
Политички субјект		Траење
Ѓорге Иванов		00:36:59
Стево Пендаровски		00:39:29
Илјаз Халими		00:49:10
Зоран Поповски		00:32:58
Коалиција СДСМ и др.		00:19:39
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.		00:22:24
ДПА – Демократска партија на Албанците		01:03:26
ДУИ – Демократска унија за интеграции		02:04:54
ВМРО НП – ВМРО Народна партија		00:06:23
НДП – Национална демократска преродба		00:14:15
Влада на РМ		00:49:04
Органи на државната управа		00:18:57
Локална самоуправа		00:07:42
ДИК и други органи		00:54:58
Други субјекти		01:12:00
Без субјекти		00:36:02
		Вкупно = 10:48:21

Уредничкиот пристап на ТВ Алсат – М во однос на известувањето за активностите од кампањите е да вложува напор за сите кандидати да презентира снимки и директни обраќања од активностите како што покажуваат и податоците од Табела 4. Притоа од нивните говори, покрај акценти од предизборните ветувања и пораки, се извлекуваат и обраќања на теми актуелни за моменталната дебата во претседателската трка.

ТВ Алсат-М (прв круг): Директни обраќања Табела 4

Субјект	Обраќања	Траење
Ѓорге Иванов	33	00:16:20
Стево Пендаровски	32	00:19:45
Илјаз Халими	35	00:20:51
Зоран Поповски	27	00:14:27
Коалиција СДСМ и др.	16	00:07:16
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	20	00:11:30
ДПА – Демократска партија на Албанците	52	00:32:51
ГРОМ – Граѓанска опција за Македонија	2	00:00:50
ДУИ	69	00:59:29
Влада на РМ	31	00:12:27
Вкупно =		03:15:46

Субјектот со најмногу време во вестите е надвор од учесниците во претседателската кампања. Имено, Телевизијата за ДУИ издвои 2 часа и 4 минути, од кои 1 час и 25 минути пред 5 април кога секојдневно известуваше за активностите на ДУИ за бојкот на изборите и промовирање на идејата за промена на начинот на избор на претседател на државата. Оваа партија има и најмногу директни обраќања – и како бројка на поединечни цитирања и како вкупно времетраење (59 ипол минути во текот на 69 обраќања).

Алсат-М имаше аналитички пристап кон дневните теми и политики. Презентирани беа различни мислења на аналитичари за причините за средбата Нимиц – Јолевски – Василакис во тек на изборна кампања (25 и 26 март); при преразгледувањето на прашањето за можноста да завршат изборите во првиот круг (27 март) или приврзаниците на ДУИ да гласаат во вториот круг за Стево Пендаровски (1 април) нуди ставови од МОСТ, односно од експерт, а за тоа што значи (не)гласањето на Албанците на изборите медиумот побара став и од поранешните кандидати за претседател Ѓзим Острени и Имер Селмани (11 април). Прашањата тематизирани меѓу Албанците (кој го намали цензусот за избор на претседател, гласачите од Пустец во Избирачкиот список, обвинувањата од ДПА насочени кон функционерите од ДУИ за корупција и за неисполнување на изборните ветувања или за расколот во ДПА) ги обработува во низа преку сопоставување на ставовите на (сегашни и поранешни) членови на политичките партии на Албанците во Република Македонија (26, 30 март, 1, 2, 5, 7, 8 април итн.). Аналитички ги преразгледува финансиските извештаи што претседателските кандидати ги доставиле до Државната комисија за спречување корупција вклучувајќи изјави од експерти (8, 9 април); експерти ги анализираат ветувањата во изборните програми од аспект на уставноста и

остварувањето (9 април); се анализира значењето на изјавата на Илјаз Халими за косовската телевизија Клан за можен договор со ВМРО ДПМНЕ (10 април). Алсат-М во прилогот за делење на решенијата за надоместок на стечајците пренесува нивни изјави во кои изразуваат задоволство од мерката, но и став дека тоа е за предизборни цели, а прашањето на гласачи регистрирани на фиктивни адреси го обработува со ставови од три страни (11 април).

Втор круг Претседателски избори

Во вториот круг од Претседателските избори, Алсат – М, во вестите на албански јазик во 19 часот и во оние на македонски во 23 часот, известуваше избалансирано за обајцата кандидати согласно принципот на еднаквост. На активностите на Стево Пендаровски му беа посветени прилози со траење од 17 минути и 57 секунди, а на Ѓорге Иванов – 21 минута и 29 секунди.

Ова е една од ретките ТВ станици која донесе уредувачка одлука претседателската кампања да ја следи одвоено од парламентарната, преку посебни прилози. Во нив, Пендаровски директно говорел 14 пати, што претставува 6 минути и 52 секунди, а Иванов 10 ипол минути во текот на 20 пати, при што се извлекувани поентите важни за нивните ветувања и очекувања од изборниот процес. Времето што во вестите во периодот од 14 до 25 април го добија коалициите поддржувачи на претседателските кандидати (околу 52 минути за Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ и 1 час и 2 минути за Коалицијата предводена од СДСМ) се однесува на нивната парламентарна кампања и ќе биде коментарирано во извештајот за парламентарните избори.

ИНТЕРВЈУА

Најголем број од интервјуата поврзани со изборите, ТВ Алсат-М ги реализираше во емисијата „15 Минути“.

Со комуникологот Марко Трошановски, директор на Агенцијата за истражување на јавното мислење „М - проспект“, на 24 март се разговара за тоа колку изборната кампања влијае врз ставовите и определувањето на гласачите. Емисијата е репризирана на 25 март. На 31 март (прикажано и на 1 април) гостува заменик-претседателот на ДИК Субхи Јакупи – тема е заинтересираноста на дијаспората за гласањето на Претседателските избори. За предизборните ветувања се дискутира со професорот Абдулменаф Беџети на 9, односно 10 април; за резултатите од гласањето во првиот круг - со аналитичарот и колумнист Ерол Ризаов на 14, односно 15 април; а за причините за перманентниот изборен успех на ВМРО ДПМНЕ – со професорката Мирјана Малеска на 16 т.е. 17 април.

Двајца од претседателските кандидати – Зоран Поповски и Стево Пендаровски се интервјуирани во емисијата „15 Минути“. Разговорот со првиот е прикажан премиерно на 26 и репризно на 27 март, а со вториот на 2, односно на 3 април.

Стево Пендаровски е гостин и во емисијата „Патот кон...“ од 10 април (репризно на 11 април) која Алсат-М ја замислиле како дебата на четворицата кандидати, но тројца од нив не се одсвале на поканата.

Претседателските избори се тема на уште едно издание од „Патот кон...“, она од 27 март (со репризи на 28 и на 29 март) кога гостува Адем Демачи.

ТВ АЛФА

ВЕСТИ

Прв круг Претседателски избори

За анализа се земени изданијата на дневниците од 18:30 и од 22:30 часот, а во периодот од 24 март до 11 април, обемот прилози што се непосредно или посредно мотивирани од изборниот процес, изнесува – 11 часа и 27 минути. Централно место во новинарскиот интерес за известувањето од изборниот процес заземаат различните политички платформи на Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ и на опозициската Коалиција предводена од СДСМ. Овој уреднички приод, реализиран главно преку вести и класични новинарски извештаи од митинзите на овие два политички опонента, квантитативно резултира со релативно избалансирано информирање: 28 минути за Ѓорге Иванов и 27 минути за Стево Пендаровски, а во сличен сооднос, само со преполовена минутажа, покриени се активностите на Илјаз Халими – 14 минути, и на Зоран Поповски – 12 минути.

Известувањата од организираниите форми за настап пред гласачкото тело резултираа со следнава минутажа: кампањата на ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата беше опфатена со вкупно – 1 час и 54 минути; кампањата на СДСМ и Коалицијата со – 46 минути, ГРОМ и Коалицијата добија вкупно информативно време од 16 минути, а за ДПА како учесник во изборниот процес беа отстапени – 30 минути.

Времето од 1 час и 46 минути отстапено за активностите на Владата се должи на секојдневното известување и анализирање во врска со тековни инвестициски и други општествени проекти на министерствата и на органите на државната управа. Најмногу време се сумира во ставката – активности на други субјекти – 2 часа и 35 минути, а опфаќа – ставови на невладини организации и на претставници од меѓународната заедница, резултати од испитувања на јавното мислење, но и комбинирани, главно прогностички прилози од политички и од новинарски анализи, чии теми, во основа произлегуваат од - споредбата на изборната платформа на владејачката ВМРО ДПМНЕ, и изборниот настап на СДСМ како лидер на опозициската опција.

ТВ Алфа (прв круг): Субјекти во вести

Табела 5

Политички субјект	Траење
Ѓорге Иванов	00:28:28
Стево Пендаровски	00:27:20
Илјаз Халими	00:14:41
Зоран Поповски	00:12:37
Коалиција СДСМ и др.	00:46:02
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	01:54:03
ГРОМ – Граѓанска опција за Македонија	00:11:44
Коалиција ГРОМ	00:01:54
ДПА – Демократска партија на Албанците	00:30:20
ДУИ – Демократска унија за интеграции	00:12:51
ВМРО НП – ВМРО Народна партија	00:03:54

АПМ – Алијанса за позитивна Македонија	00:04:35
Коалиција за позитивна Македонија	00:01:59
Либерална партија	00:02:45
ПДП – Партија за демократски просперитет	00:01:07
Српска напредна странка	00:00:22
Сојуз на Титови леви сили	00:00:22
ПСД	00:00:22
НДП – Национална демократска преродба	00:00:19
Демократски сојуз	00:05:38
ПЕИ	00:00:19
Народно движење за Македонија	00:00:12
СДПМ – Социјалдемократска партија на Македонија	00:00:19
ПЕП 21	00:00:19
ППД – Политичка партија Достоинство	00:02:18
Влада на РМ	01:46:13
Органи на државната управа	00:53:40
Локална самоуправа	00:11:56
ДИК и други органи	00:30:05
Други субјекти	02:34:51
Без субјекти	00:05:00
Вкупно = 11:26:37	

Минутажата од емитуваните цитати на учесниците во изборниот процес ја отсликува уредувачката одлука информативниот интерес главно да го насочи кон - Иванов и Пендаровски, претседателските кандидати на двете најбројни коалиции, па од таа гледна точка минутажата е рамномерно поделена – за кандидатот на ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата 13 минути, а за кандидатот на Коалицијата на СДСМ – 15 минути, додека обраќањата на Поповски, кандидатот на ГРОМ, и обраќањата на Халими, кандидатот на ДПА, се проследени со 6, односно со 7 минути.

ТВ Алфа (прв круг): Директни обраќања		Табела 6	
Субјект	Обраќања	Траење	
Ѓорге Иванов	26	00:13:36	
Стево Пендаровски	27	00:15:15	
Илјаз Халими	19	00:07:10	
Зоран Поповски	16	00:06:41	
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	60	00:46:57	
Коалиција СДСМ	19	00:11:12	

ДПА	22	00:10:10
ГРОМ	10	00:03:55
ДУИ	09	00:05:18
Влада на РМ	51	00:27:09
		Вкупно = 02:27:23

Втор круг Претседателски избори

Периодот на вториот изборен круг ТВ Алфа го опфати во двете свои централни информативни изданија – од 18:30 и од 22:30 часот – а вкупната минутажа на новинарските прилози за овој дел од изборниот процес изнесуваше – 7 часа и 5 минути. Земени за квантитативна споредба, индивидуалните настапи на претседателските кандидати - Ѓорге Иванов и Стево Пендаровски, беа проследени главно преку формата на класичните новинарски извештаи, а соодносот изнесува - 15 минути и 55 секунди за Иванов, и - 9 минути и 42 секунди за Пендаровски. Погледнато, пак, споредбено на ниво на коалициите што ги кандидираа, информативното време беше дистрибуирано на следниов начин: за ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата – 2 часа и 20 минути, а за СДСМ и Коалицијата – 25 минути и 23 секунди.

Изборната кампања на опозицискиот кандидат Пендаровски беше врамена во негативен контекст во редакциските коментари во врска со политичката платформа на СДСМ и Коалицијата, но и директно, пред сè преку коментарот, емитуван на 24 април, со наслов: „Пендаровски во Косово на 'баџи рака' кај Хашим Тачи за албанските гласови во Македонија?!“.

Директните обраќања, односно политичките поенти извлечени при медиумската презентација на ставовите искажани на митинзите или при организираните средби на претседателските кандидати со гласачкото тело, ТВ Алфа ги подели на следниов начин: Иванов – 3 минути и 46 секунди, Пендаровски – 2 минути и 55 секунди.

ТВ КАНАЛ 5

ВЕСТИ

Прв круг Претседателски избори

Двете недели од првиот изборен круг, информативната редакција на ТВ Канал 5 ги покриваше со цели 15 часа, од дневниците во 18 и во 23:20 часот, а прилозите што беа непосредно поврзани со промотивниот дел на политичкиот избор – митинзи, средби со граѓани и прес-конференции, имаа уредувачки приоритет, односно беа емитувани на самиот почеток од централните информативни емисии.

Од формален аспект, најчесто користени новинарски жанрови при известувањето стриктно за претседателските кандидати беа – вест, вест во низа и класичен извештај, а резултатот, со оглед на формите и на интензитетот на кампањите што ги водеа партиските организации и коалициите, е релативно избалансирано известување: Политичката понуда на Ѓорге Иванов беше проследена со – 57 минути, на Стево Пендаровски со 38 минути, на Илјаз

Халими со 20 минути, а на Зоран Поповски со 23 минути. Од гледна точка на новинарскиот приод при известувањето за изборните активности на партиите и на коалициите - во информативниот фокус на ТВ Канал 5 беа спротивставените опции на владејачката ВМРО ДПМНЕ и на опозициската СДСМ, при што, тематскиот приоритет не произлезе исклучиво од различниот организациски приод кон гласачкото тело (преку митинзите и средбите со граѓаните), туку и преку прес-конференциите на ВМРО ДПМНЕ по различни теми полемички насочени кон СДСМ. Ваквиот информативен пристап ја објаснува изразената квантитативна дискрепанција: Коалицијата ВМРО ДПМНЕ е застапена со 2 часа и 36 минути, Коалицијата на СДСМ со 46 минути, ДПА со 19 минути, а ГРОМ - Граѓанската опција за Македонија со 24 минути. Од квалитативна гледна точка, пак, забележлива е мошне честата употреба на новинарскиот жанр – извештај со елементи на коментар, што продуцира прилози во кои недостасува точно определен, референтен, проверлив извор на информации, а централна тема на тие прилози е – претпоставен спор помеѓу политичките авторитети што ги носат одлуките околу изборниот настап на СДСМ и Коалицијата.

Забележливо време во двата анализирани ТВ дневника им е посветено на редовните активности на Владата – 3 часа и 7 минути, главно реализирани преку разговори и интервјуа со министри, а 3 часа им се отстапени и на анализите на експерти и на аналитичари за изборниот процес, како и на прогнози за изборниот исход произлезени од испитувања на јавното мислење.

ТВ Канал 5 (прв круг): Субјекти во вести

Табела 7

Политички субјект	Траење
Ѓорге Иванов	00:57:26
Стево Пендаровски	00:38:08
Илјаз Халими	00:20:50
Зоран Поповски	00:23:48
Коалиција СДСМ и др.	00:46:58
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	02:36:42
ГРОМ – Граѓанска опција за Македонија	00:24:52
ДПА – Демократска партија на Албанците	00:19:46
ДУИ – Демократска унија за интеграции	00:29:04
ВМРО НП – ВМРО Народна партија	00:00:04
АПМ – Алијанса за позитивна Македонија	00:00:04
Либерална партија	00:00:19
ПДП – Партија за демократски просперитет	00:02:34
СДУ – Социјалдемократска унија	00:00:32
НДП – Национална демократска преродба	00:00:04
ППД – Политичка партија Достоинство	00:00:04
СДПМ – Социјалдемократска партија на Македонија	00:00:04
ПЕП 21	00:00:04
ПЕИ	00:00:04
Влада на РМ	03:06:56
Органи на државната управа	01:16:26
Локална самоуправа	00:13:06
ДИК и други органи	00:18:30

Други субјекти	03:00:01
Без субјекти	00:05:30

Вкупно = 15:01:55

Консеквентно на ваквиот фокусиран уредувачки и новинарски пристап кон кампањите на Иванов и на Пендаровски, времето за директните обраќања, политичките поенти на претседателските кандидати од нивниот организиран настап пред гласачите низ целата држава, е рамномерно распоредено, ако се има предвид дека 21 минута му е отстапена на Иванов, 20 минути на Пендаровски, а десетина минути помалку им се отстапени на Халими и на Поповски – по 12 минути. Од друга страна стои изразената разлика во бројот и во времето за директните обраќања на претставниците на политичките партии и коалициите: Коалиција ВМРО ДПМНЕ – 61 обраќање, со време од – 1 час и 16 минути, Коалицијата на СДСМ – 17 обраќања, со време од – 11 минути, ГРОМ – 27 обраќања, односно – 13 минути, ДУИ – 22 обраќања, врамени во 13 минути, и ДПА со 19 обраќања, опфатени во 8 минути.

ТВ Канал 5 (прв круг): Директни обраќања Табела 8

Субјект	Обраќања	Траење
Ѓорге Иванов	39	00:21:07
Стево Пендаровски	36	00:20:24
Илјаз Халими	26	00:12:25
Зоран Поповски	31	00:12:14
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	61	01:16:03
Коалиција СДСМ	17	00:10:56
ГРОМ	27	00:12:52
ДПА	19	00:08:09
ДУИ	22	00:13:18
Влада на РМ	96	01:08:51

Вкупно = 04:16:19

Втор круг Претседателски избори

Периодот од 14 до 25 април, за вториот круг од претседателските избори, во изданијата на ТВ дневниците од 18 и од 23:20 часот беше во втор план во однос на севкупниот информативен ангажман на ТВ Канал 5 околу различните аспекти на изборниот процес. Тоа го покажува релативно малата минутажа што им е отстапена поединечно на претседателските кандидати: Ѓорге Иванов – 34 минути и 20 секунди, и Стево Пендаровски – 15 минути и 13 секунди, споредена со вкупното време за известувањето од овој дел на изборниот процес – 9 часа 50 минути и 30 секунди. Информативната минутажа за претседателските кандидати е во втор план и доколку се спореди со соодносот на времето отстапено за нивните коалициски поддржувачи: ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата – 3 часа 32 минути и 7 секунди, наспроти – 40 минути и 4 секунди за – СДСМ и Коалицијата. Дополнителна потврда за ваквиот редакциски пристап даваат и минутажите за директните обраќања: на Иванов - 16 аудиовизуелни цитати, со време од – 7 минути и 48 секунди, на Пендаровски

– 15 аудиовизуелни цитати, со време од – 6 минути и 15 секунди, наспроти емитуваните директни обраќања: на Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ - 76 аудиовизуелни цитати – 2 часа 21 минута, и на Коалицијата предводена од СДСМ – 28 аудиовизуелни цитати – 18 минути и 20 секунди.

ТВ Канал 5 изборниот настап на Стево Пендаровски го коментираше експлицитно негативно, било врамен во поширокиот негативен контекст за предизборните политики на СДСМ и Коалицијата, било посебно, преку редакциските коментари од 16 април, со наслов: „Пендаровски: Граѓаните што гласаат за Иванов се стока“, и од 24 април, со наслов: „Зошто Пендаровски отиде на Косово да го моли Тачи?“, како и со прилогот од 25 април, насловен: „Пендаровски од Приштина со навреди за Македонија“.

ИНТЕРВЈУА

Во рамките на актуелно-информативната емисија „Миленко Неделковски late night show“, на 5 април емитовано е интервју со Зоран Поповски, претседателскиот кандидат на ГРОМ и Коалицијата, а на 11 април интервју со Ѓорге Иванов, претседателскиот кандидат на ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата. Водителот на двапати посочува дека на неговата официјална покана не се одсвале претседателските кандидати – Стево Пендаровски и Илјаз Халими. Во реализација на интервјуата му помагаат политичките аналитичари – Флора Кадриу, Александар Пандов и Ивица Јосифовиќ.

Во изданието на истата емисија од 28 март, преку новинарската форма – колективно интервју, презентирани се општествено-политички ставови на претставници од заедницата на македонските муслимани од Западна Македонија, некои од нив политички активисти и кандидати за пратеници од ВМРО ДПМНЕ. Емисијата е репризирана на 31 март.

ИНФОРМАТИВНИ ЕМИСИИ

На 20 април, изданието на „Код“, актуелно-информативната емисија со документаристички пристап, ги тематизираше резултатите од првиот круг на претседателските избори, а политичката експертиза која ги соочи ставовите на Дане Талевски, Жидас Даскаловски, Катерина Блажевска и Ајладин Демири, понуди и исповед на гласачи од село Сливник, Општина Чашка.

ТВ СИТЕЛ

ВЕСТИ

Прв круг Претседателски избори

Информативните прилози за дневните, промотивни политички активности на учесниците во изборната кампања, во централните дневници од 19:00 и од 23:15 часот емитовани од 24 март до 11 април, имаат вкупно времетраење од 14 часа и 15 минути, а најчесто беа реализирани преку новинарските облици - вести и извештаи, неретко проследени и со – разговори и интервјуа со министри и со раководството на владејачката ВМРО ДПМНЕ како непосреден учесник во изборниот процес. Издвојувањето на - разговорите и интервјуата, е важно за да се објасни нагласената разлика меѓу резултатите од информативното време отстапено за претседателските кандидати Ѓорге Иванов (1 час и 34 минути), и Стево Пендаровски (32 минути), оти таа разлика може да се толкува и од аспект на организацискиот приод кон методите на

изборната кампања на ВМРО ДПМНЕ и на СДСМ, со нивните коалиции. Од таа гледна точка, публицитетот на активностите од изборната кампања, може да се доведе во корелација со стратешкиот приод на ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата, на митинзите, како најмасовна организирана изборна активност, постојано да го придружуваат претседателскиот кандидат Ѓорге Иванов, па оттаму, во двете први недели од известувањето, почетокот или крајот на речиси сите прилози со кои ТВ Сител известуваше од митинзите, проследени се со интервјуа или со разговори со врвот на Партијата. Споредбено во оваа смисла, организацискиот приод на СДСМ и Коалицијата кон својот претседателски кандидат беше нагласено поинаков – Стево Пендаровски главно настапуваше самостојно пред потенцијалните гласачи, па неговите предизборни настапи беа проследени со вест или со класичен извештај. Ако се погледне минутажа што им е отстапена на претседателските кандидати Зоран Поповски и Илјаз Халими, кои исто така беа постојано придружувани од своите политички поддржувачи – ГРОМ и ДПА, ќе се забележи дека статистички, нивните предизборни кампањи имаат сличен информативен третман како кампањата на Пендаровски.

ТВ Сител (прв круг): Субјекти во вести Табела 9

Политички субјект	Траење
Ѓорге Иванов	01:33:58
Стево Пендаровски	00:32:32
Илјаз Халими	00:20:22
Зоран Поповски	00:20:46
Коалиција СДСМ и др.	00:51:37
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	03:46:26
ГРОМ – Граѓанска опција за Македонија	00:18:38
Коалиција ГРОМ	00:08:07
ДПА – Демократска партија на Албанците	00:21:07
ДУИ – Демократска унија за интеграции	00:27:31
ВМРО НП – ВМРО Народна партија	00:02:18
АПМ – Алијанса за позитивна Македонија	00:03:52
Коалиција за позитивна Македонија	00:03:29
Либерална партија	00:01:39
ПДП – Партија за демократски просперитет	00:00:33
СДУ – Социјалдемократска унија	00:01:13
ДОМ – Демократска обнова на Македонија	00:01:35
Влада на РМ	02:13:24
Органи на државната управа	00:40:38
Локална самоуправа	00:13:16
ДИК и други органи	00:06:33
Други субјекти	01:53:20
Без субјекти	00:12:18
Вкупно = 14:15:12	

Аспектите на ваквите забелешки најнапред ги потврдува разликата во минутажа отстапена за активностите на ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата – 3 часа

и 46 минути, наспроти – 51 минута за СДСМ и Коалицијата, а дополнителен индикатор претставува и времето од 2 часа и 13 минути отстапено за редовните активности на Владата, при што содржината на прилозите за економската и за социјалната политика, најчесто се поклопува со содржината на реториката од изборната кампања на ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата, во прилог на кандидатот Иванов.

Насловот - „Паника и нервоза во СДСМ по извесниот двоен пораз и слабиот рејтинг“, од прогностичкиот, коментаторски прилог емитуван во двата ТВ дневника од 3 април, го сумира негативниот став со кој информативната редакција на ТВ Сител го проследуваше изборниот настап на носечката партија од опозициската коалиција.

Непочитувањето на принципот на – еднаквост во медиумскиот третман на претседателските кандидати, во двата централни дневника на ТВ Сител за периодот од 24 март до 11 април, се покажува и преку времето отстапено за облиците на нивното – директно обраќање, односно преку минутажа за емитуваните аудиовизуелни цитати од промотивните претставувања пред гласачите. Во овој статистички показател Ѓорге Иванов е застапен со вкупно половина час, а Пендаровски, Халими и Поповски – заедно, добиле време од 20 минути. Ако се има предвид кажаното за редовно емитуваните – разговори и интервјуа со партиското раководство на ВМРО ДПМНЕ, тогаш се објаснува и нагласениот контраст направен при презентирањето директни обраќања на овој учесник во изборниот процес, наспроти другите учесници: За ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата се отстапени – 2 часа и 10 минути, за СДСМ и Коалицијата – 7 минути, за ГРОМ (а потоа и за нејзината Коалиција) – 6 минути, а за ДПА – 5 минути. Во контекст на ваквиот новинарски приод, со забележителна минутажа во директните обраќања е застапена и Владата на Република Македонија – 52 минути.

ТВ Сител (прв круг): Директни обраќања		Табела 10	
Субјект	Обраќања	Траење	
Ѓорге Иванов	30	00:30:29	
Стево Пендаровски	15	00:07:30	
Илјаз Халими	19	00:05:58	
Зоран Поповски	15	00:06:20	
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	78	02:10:01	
Коалиција СДСМ	12	00:07:12	
ДПА	17	00:05:02	
ГРОМ	10	00:03:48	
Коалиција ГРОМ	4	00:02:07	
ДУИ	15	00:07:02	
Влада на РМ	80	00:51:58	
		Вкупно = 04:17:27	

Втор круг Претседателски избори

Настапите на Ѓорге Иванов и на Стево Пендаровски пред гласачкото тело, во вториот изборен круг од кампањата за претседателските избори беа третирани како дел од организираните политички активности на Коалицијата на

ВМРО ДПМНЕ и на Коалицијата на СДСМ, а информативната редакција на ТВ Сител ги презентираше во дневниците од 19 и од 23:15 часот. Минутажата од новинарските прилози за вториот изборен круг што траеше од 14 до 25 април, согледана стриктно во посочените промотивни рамки што ги понудија двете спротивставени коалиции, ТВ Сител ја распореди на следниов начин: Ѓорге Иванов беше застапен со вкупно – 1 час 2 минути и 52 секунди, а Стево Пендаровски со вкупно – 8 минути и 41 секунда, додека, пак, вкупното информативно време отстапено за организираниот изборен настап на коалициите го имаше следниов сооднос: Коалицијата на ВМРО ДПМНЕ – 3 часа 20 минути и 12 секунди, а Коалицијата на СДСМ – 19 минути и 4 секунди.

Во однос на директните обраќања (емитувани аудиовизуелни цитати) насочени кон потенцијалното гласачко тело, соодносот на минутажата меѓу двајцата претседателски кандидати беше следниов: Иванов – 19 минути и 41 секунда, Пендаровски – 1 минута и 3 секунди, а споредбата, пак, на ниво на коалиции изнесуваше: 2 часа 20 минути и 18 секунди – за ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата, наспроти – 7 минути и 36 секунди за СДСМ и Коалицијата.

ТВ Сител експлицитно негативно ја коментираше кампањата на опозицискиот претседателски кандидат Стево Пендаровски, посебно преку прилозите емитувани на 16 и на 24 април, со наслови: „Поддржувачите на ВМРО ДПМНЕ за Пендаровски се стока“, и „Пендаровски молел на Косово – Хашим Тачи да лобира кај Ахмети за вториот круг“.

ТВ ТЕЛМА

ВЕСТИ

Прв круг Претседателски избори

Во структурата на централниот ТВ Дневник на Телма - од 18 часот и 30 минути, емитуван во периодот од првиот круг на изборната кампања за претседател на Република Македонија, приоритет имаат дневните локални и глобални настани чиј уредувачки редослед произлегува од нивниот ефект врз актуелната општествено-политичка ситуација. Во ова издание на дневникот, ритмот на случувањата од изборниот процес се следи со неутрален новинарски пристап составен од вести и од класични извештаи, во зависност од фреквентноста на активностите продуцирани од учесниците во изборната кампања. Најзначајните случувања од дневните промотивни активности на учесниците во кампањата беа презентирани преку преглед поместен во вестите од 21 часот и 40 минути.

Прилозите поврзани со изборниот процес и со редовните активности на Владата, опфаќаат вкупно 10 часа и 24 минути. Не само со оглед на интензитетот непосредни облици политичка промоција на претседателските кандидати, туку и со оглед на дневните партиски прес-конференции главно по повод полемиките околу листите за предложени кандидати за пратеници, информативното време за различните политички опции е распоредено на следниов начин: кај претседателските кандидати - Стево Пендаровски бил застапен со 36 минути, Ѓорге Иванов со 25 минути, Илјаз Халими со 17 минути, Зоран Поповски со 16 минути; а кај партиските и коалициските активности Коалицијата на СДСМ добила – 1 час, Коалицијата на ВМРО ДПМНЕ – 44 минути, ГРОМ и Коалицијата – 20 минути, ДПА – 28 минути.

Значително време им е посветено на активностите на ДИК, а прилозите се главно мотивирани од проблемите со толкувањето на Изборниот законик или со евиденцијата на Избирачкиот список. Во рамките на овие минути, поширок

третман им е даден и на активностите на ДУИ за бојкот на претседателските избори – 44 минути. ТВ Телма редовно ги следеше и активностите на другите субјекти – со време од 1 час и 29 минути, непосредно поврзани со изборниот процес, но и со поширокиот политички амбиент – укажувања на невладините организации за спорните точки на демократската изборна процедура, или пак социјални теми поврзани со недоследности на економска, на здравствена или на легислативна процедура.

Во однос на континуитетот на дневната полемика помеѓу ВМРО ДПМНЕ и СДСМ, во врска со одредени докази за корупција, како содржина посредно поврзана со изборниот процес, Телевизијата одржа професионална дистанца со тоа што отстапи еднакво време за ставот на двете опции.

ТВ Телма (прв круг): Субјекти во вести		Табела 11
Политички субјект		Траење
Ѓорге Иванов		00:25:44
Стево Пендаровски		00:36:06
Илјаз Халими		00:17:26
Зоран Поповски		00:16:23
Коалиција СДСМ и др.		01:01:29
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.		00:44:00
ГРОМ – Граѓанска опција за Македонија		00:14:16
Коалиција ГРОМ		00:06:08
ДПА – Демократска партија на Албанците		00:28:46
ДУИ – Демократска унија за интеграции		00:43:39
ВМРО НП – ВМРО Народна партија		00:18:03
АПМ – Алијанса за позитивна Македонија		00:06:18
Коалиција за позитивна Македонија		00:05:57
Либерална партија		00:01:13
ПДП – Партија за демократски просперитет		00:01:55
НДП – Национална демократска преродба		00:02:38
ДОМ		00:01:09
ЛДП		00:01:09
НСДП – Нова социјалдемократска партија		00:04:47
Коалиција Достоинство за Македонија		00:08:02
Влада на РМ		00:52:47
Органи на државната управа		00:12:04
Локална самоуправа		00:24:04
ДИК и други органи		01:08:35
Други субјекти		01:29:04
Без субјекти		00:32:22
		Вкупно:10:24:04

Статистичките податоци за директните обраќања на субјектите застапени во вестите за првите две недели од изборниот процес покажуваат дека политичките поенти од митинзите на претседателскиот кандидат Иванов се прикажани со 14 минути, на Пендаровски со 20 минути, на Халими со 10

минути, и на Поповски со 13 минути. Примената на класичното новинарско известување, без коментаторски прогнози, даде еднаков пристап кон кампањите на Коалицијата на ВМРО ДПМНЕ – 20 минути, и на СДСМ – 23 минути, ако се земе предвид дека оваа минутажа ја опфаќа директната меѓупартиска полемика поврзана со предвремените парламентарни избори, додека, пак, активностите на Стевчо Јакимовски, лидерот на ГРОМ (и Коалицијата) беа проследени со 8 минути, а на Мендух Тачи, лидерот на ДПА со 15 минути. Во рамките на овие минутажи се движи и времето за директните обраќања на партискиот врв на ДУИ – 24 минути.

ТВ Телма (прв круг): Директни обраќања		Табела 12	
Субјект	Обраќања	Траење	
Ѓорге Иванов	17	00:14:09	
Стево Пендаровски	16	00:20:44	
Илјаз Халими	15	00:10:01	
Зоран Поповски	15	00:13:10	
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	21	00:19:37	
Коалиција СДСМ	22	00:22:56	
ГРОМ	11	00:08:14	
ДПА	18	00:15:28	
ДУИ	23	00:24:38	
Влада на РМ	21	00:14:00	
		Вкупно: 02:42:57	

Втор круг Претседателски избори

Во дванаесетте дена од вториот круг на претседателските избори, ТВ Телма известуваше со класични новинарски извештаи, при што, соодносот на минутажите за претседателските кандидати е следниов: - 11 минути и 50 секунди за Стево Пендаровски, и - 10 минути и 45 секунди за Ѓорге Иванов, а информативната медиумска слика за изборната кампања на партиите/коалициите што ги кандидираа беше презентирана преку – 1 час 11 минути и 45 секунди за СДСМ, и 59 минути и 14 секунди за ВМРО ДПМНЕ. За анализа беа земени двата централни ТВ дневника – од 18:30 и од 21:40, а информациите за организираните партиски/коалициски настапи пред гласачкото тело главно беа емитувани во второто анализирано издание на вестите. Слична тенденција покажува и времето за емитуваните директни обраќања (аудиовизуелни цитати – искажани политички поенти) – Пендаровски – 10 обраќања, со вкупно време од – 5 минути и 10 секунди, Иванов – 9 обраќања, со вкупно време од – 4 минути и 47 секунди, додека соодносот на партиите / коалициите е: СДСМ – 35 обраќања, со вкупно време од – 38 минути и 21 секунда, а ВМРО ДПМНЕ – 27 обраќања, со вкупно време од – 31 минута и 32 секунди.

ДЕБАТИ

Обидот да се поттикне политичката дебата, на теми поврзани со изборниот процес, резултираше со една дебатна емисија, емитувана на 23 март, односно на самиот почеток од изборната кампања, а учесници беа – проф. д-р Димитар Мирчев, политички советник на претседателот Ѓорге Иванов, и политичкиот аналитичар Исмет Рамадани, поранешен пратеник од редовите на ПДП.

ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2014

ТВ 24 ВЕСТИ

ВЕСТИ

Примерокот врз основа на кој се оценува како ТВ 24 Вести известува за кампањата за Предвремените парламентарни избори се состои од изданијата на вестите од 20 и 22 часот емитувани во периодот од 5 до 25 април. Според податоците за распределбата на вкупното време за парламентарната кампања, Телевизијата известувала балансирано согласно принципот на пропорционалност според бројот на потврдени листи со кандидати за пратеници, пропишан во Изборниот законик и имајќи го предвид интензитетот на кампањите на учесниците во овој изборен процес (Табела 1).

24 Вести (парламентарни): Субјекти во вести Табела 1⁷

Политички субјект	Траење
Коалиција СДСМ и др.	01:16:18
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	01:18:35
ДПА – Демократска партија на Албанците	00:21:30
ДУИ – Демократска унија за интеграции	00:29:24
НДП – Национална демократска преродба	00:01:31
ПДП – Партија за демократски просперитет	00:00:48
ВМРО НП – ВМРО Народна партија	00:15:45
Коалиција ГРОМ	00:18:38
Коалиција за позитивна Македонија	00:11:18
Коалиција Достоинство за Македонија	00:09:05
Демократски сојуз	00:01:56
ДОМ – Демократска обнова на Македонија	00:01:07
Народно движење за Македонија	00:02:50
ПЕП 21 – Партија за економска промена	00:01:31
СДПМ – Социјалдемократска партија на Македонија	00:01:31
Влада на РМ	00:46:16
Органи на државната управа	00:42:22
Локална самоуправа	00:12:32
Претседател на РМ	00:00:48
ДИК и други органи	00:38:57
Други субјекти	03:14:55
Без субјекти	01:18:24
Вкупно = 11:25:58	

⁷ Кампањата за Предвремените парламентарни избори се поклопи со дел од првиот круг и со целиот втор круг од Претседателските избори. Податоците за четворицата претседателски кандидати се коментирани во делот од извештајот посветен на претседателските избори. Поради тоа, кај сите радиодифузери, во извештаите за парламентарните избори, графичките прикази на времињата за субјектите во вестите и за директните обраќања се состојат од податоци само за учесниците во парламентарната кампања.

За кампањите известува со неутрален тон, преку професионално изработени извештаи во кои директно се пренесуваат изјави од политичарите клучни за нивните изборни пораки до гласачите. На голем број субјекти им е дадена можност директно да се обратат, при што се води сметка за рамнотежа во времето (Табела 2). Кон прашањата актуелизирани во текот на изборите има продлабочен аналитички пристап при што користи поголем број експерти со различни ставови (ваквите прилози, собрани во методолошката категорија „други субјекти“, претставуваат околу 3 часа и 15 минути од вкупното анализирано време). Специфика на медиумот е и тоа што направи низа споредбени анализи на изборните програми на двете најголеми коалиции на тема здравство, социјала, култура, образование.

24 Вести (парламентарни): Директни обраќања		Табела 2
Субјект	Обраќања	Траење
Коалиција СДСМ и др.	52	00:33:11
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	48	00:29:19
ДПА – Демократска партија на Албанците	18	00:08:16
ДУИ – Демократска унија за интеграции	24	00:12:09
НДП – Национална демократска преродба	1	00:00:27
ПДП – Партија за демократски просперитет	1	00:00:36
ВМРО НП – ВМРО Народна партија	11	00:08:23
Коалиција ГРОМ	19	00:09:44
Коалиција за позитивна Македонија	10	00:07:16
Коалиција Достоинство за Македонија	10	00:04:59
Демократски сојуз	2	00:01:04
ДОМ – Демократска обнова на Македонија	2	00:00:16
Народно движење за Македонија	4	00:01:05
ПЕП 21 – Партија за економска промена	1	00:00:13
СДПМ – Социјалдемократска партија на Македонија	2	00:00:14
Влада на РМ	26	00:11:42
Органи на државната управа	13	00:06:47
Локална самоуправа	7	00:03:01
Претседател на РМ	2	00:00:46
Вкупно = 02:19:28		

ДЕБАТИ

Првата дебата посветена на Предвремените парламентарни избори, ТВ 24 Вести ја емитуваше уште пред почетокот на кампањата. Имено, на 1 април, за пратеничките листи, парламентарните избори и кампањата за претседателските избори зборуваат поранешната пратеничка Ѓулистана Марковска, поранешниот пратеник Нелко Стојановски и аналитичарот Алајдин

Демири. Ова издание на „24 Отворено студио“ во целост е емитувано уште двапати на 2 април, а во текот на викендот 5 и 6 април, нејзин сегмент е прикажан трипати.

Првата од дебатите во кои своите ставови ги спротивставуваат претставници на политички партии е реализирана на 8 април и во неа учествуваат Слободан Близнаковски од ВМРО Народна партија, Снежана Калевска Ванчева - СДСМ и Златко Кесковски - политички аналитичар. Темата е слободата на гласање во Македонија и прашањето дали слободата на избори е реална или само декоративна. Репризирана е еднаш на 9 април.

На 16 април има уште една дебата со претставници од помалите партии во која гостуваат Билјана Јовановска - претседателка на Партијата за економски промена (ПЕП 21), Јанко Бачев - претседател на Народното движење за Македонија (НДМ) и Бранко Јаневски - претседател на Социјалдемократска партија на Македонија (СДПМ). Емисијата е двапати репризирана на 17 април.

Во изданието на „Културна матрица“ од 18 април културната работничка Искра Гешовска и драматургот и колумнист Братислав Димитров ги вкрстија своите мислења за тоа колку културата е застапена и колку треба да ја има во изборните програми. Оваа дебата беше прикажана уште трипати – еднаш на 19 и двапати на 21 април.

Во економскиот магазин „Тренд“ од 20 април (двапати репризиран наредниот ден), универзитетските професори Никола Поповски и Томе Неновски дебатираа околу социјално - економските мерки во програмите на партиите.

Последната дебатна емисија во периодот на кампањата за Предвремените парламентарни избори беше организирана од НДИ со поддршка на Амбасадата на Велика Британија и УСАИД, во неа учествуваа претставници на партии што имаат доверба од над 3% кај граѓаните, со тоа што на поканата не се одзвала ВМРО ДПМНЕ. Таа имаше два дела. Во првиот, посветен на економијата, енергетиката, здравството, образованието и земјоделството, учествуваа Марјанчо Николов од СДСМ, Орхан Ибраими од ДПА и Фатмир Бесими од ДУИ. Во вториот, Рената Тренеска – Дескоска од СДСМ, Ермира Мехмети – Деваја од ДУИ и Беким Фазлиу од ДПА дебатираа за улогата на собранието, надворешната политика, односите меѓу заедниците, човековите права и животната средина. Секоја од дебатите имаше по две репризи – на 25 април.

ИНТЕРВЈУА

ТВ 24 Вести реализираше низа интервјуа со претставници на повеќе политички партии и коалиции. Разговорот со Стојанче Ангелов од Коалицијата Достоинство за Македонија се емитуваше на 15 (еднаш) и на 16 април (двапати). На истите датуми, дел од програмската шема на Телевизијата беше и интервјуто со Љупчо Зиков од Коалицијата за позитивна Македонија. Премиерното прикажување на интервјуто со Стевчо Јакимовски од Коалицијата ГРОМ беше на 17 април, а на 18 - двете репризи. Љубчо Георгиевски беше интервјуиран на 21 април, што беше двапати репризирано наредниот ден. Интервју со Зоран Заев од Коалицијата на СДСМ беше реализирано на 22 април и двапати репризирано на 23, кога беше премиерата на разговорот со Бујар Османи од ДУИ, со две репризи на 24 април.

Освен ова, Парламентарните избори, но од поинаков аспект, беа тема и на две други интервјуа со м-р Жаклина Димовска, специјалистка за политички науки и холистичарка. Во првиот разговор (прво прикажување на 15, а второ на 16 април) тема беше силината на партиските слогани, мисли, говори и митинзи,

а во вториот (на 22 и 23 април) - лидерските позиции на политичките партии, односно што се бара од лидерот.

ИНФОРМАТИВНИ ПРОГРАМИ

Отворената контактна информативна програма „Очи в очи“, на 22 април побара од своите гледачи да говорат на темата „Афери - политичка битка или институционална обврска“, што беше репризирано на 23 април, кога во новото издание на емисијата (репризирано наредниот ден) се зборуваше за тоа дека Претседателските избори паднаа во сенка на кампањата за Парламентарните. На 24 април, гледачите на емисијата требаше да се произнесат за повикот од Али Ахмети да се земе само гласачкото ливче за парламентарните избори, а на 25 април, освен репризата на ова издание, беше емитувана и нова емисија во која гледачите можеа да говорат на која било тема поврзана со изборите.

На изборната кампања, но од аспект на дебатата во онлајн просторот, посветена беше и емисијата „Трета порта“ со премиера на 23 и две репризи на 24 април.

ПЛАТЕНО ПОЛИТИЧКО РЕКЛАМИРАЊЕ

На ТВ 24 Вести вкупно беа емитувани 7 часа 4 минути и 7 секунди платено политичко рекламирање. Од ова време, 3 часа беа закупени од Коалицијата на СДСМ заедно со нејзиниот претседателски кандидат Стево Пендаровски, од ВМРО НП – 1 час 42 минути и 4 секунди, од Коалицијата ГРОМ - 1 час 14 минути и 21 секунда, од Коалицијата за позитивна Македонија – 54 минути и 14 секунди, од Коалицијата Достоинство за Македонија 10 минути и 29 секунди и од Народното движење за Македонија – 2 минути и 53 секунди.

ТВ АЛСАТ – М

ВЕСТИ

Прилозите на Алсат – М кои директно или индиректно се однесуваа на Парламентарните избори претставуваат 9 часа 27 минути и 45 секунди од времето во дневно – информативните изданија од 19 и од 23 часот, емитувани во периодот од 5 до 25 април. Телевизијата не го почитуваше доследно принципот на пропорционалност според бројот на потврдени кандидатски листи. Нешто повеќе време има за партиите на Албанците во Македонија со најголем интензитет на кампањата - ДУИ (околу 1 час и 58 минути) и ДПА (околу 1 час и 25 минути) по што следуваат Коалицијата на СДСМ (околу 1 час и 16 минути) и Коалицијата на ВМРО ДПМНЕ (околу 1 час и 12 минути), кои исто така имаат релативно изедначен интензитет на активности (Табела 3). За дел од учесниците во изборната кампања, медиумот воопшто не објави информации.

За активностите од кампањите информираше преку извештаи со почитување на професионалните стандарди, иако најмногу шанси директно да ѝ се обратат на публиката имаа претставници на ДУИ – 75 пати во траење од 55 минути, а потоа ДПА – 60 обраќања или 38 минути, па двете најголеми коалиции, онаа на СДСМ – 54 пати или 33 минути и онаа на ВМРО ДПМНЕ 43 пати или 23 ипол минути (Табела 4).

ТВ Алсат – М (парламентарни): Субјекти во вести**Табела 3**

Политички субјект	Траење
Коалиција СДСМ и др.	01:15:58
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	01:11:42
ДПА – Демократска партија на Албанците	01:25:04
ДУИ – Демократска унија за интеграции	01:58:13
ВМРО НП – ВМРО Народна партија	00:15:11
НДП – Национална демократска преродба	00:17:17
ЛДП – Либерално демократска партија	00:01:50
Влада на РМ	00:43:04
Органи на државната управа	00:13:11
Локална самоуправа	00:08:16
ДИК и други органи	00:24:29
Други субјекти	01:04:30
Без субјекти	00:28:16
Вкупно = 09:27:01	

Критички и во низа им приоѓаше на темите околу кои се водеше главната дебата и меѓу коалициите на ВМРО ДПМНЕ и на СДСМ и меѓу ДУИ и ДПА. Притоа се сопоставуваат ставовите на партиите и се консултираат различни експерти (прилозите со „други субјекти“ сочинуваат 1 час и 4 ипол минути од примерокот).

ТВ Алсат-М (парламентарни): Директни обраќања**Табела 4**

Субјект	Обраќања	Траење
Коалиција СДСМ и др.	54	00:33:14
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	43	00:24:35
ДПА – Демократска партија на Албанците	60	00:38:04
ДУИ- Демократска унија за интеграции	75	00:55:00
НДП – Национална демократска преродба	12	00:08:39
ВМРО НП – ВМРО Народна партија	8	00:07:01
Влада на РМ	22	00:11:53
Органи на државната управа	3	00:00:41
Локална самоуправа	6	00:03:38
Вкупно = 03:02:45		

ИНТЕРВЈУА

Во емисијата „Патот кон...“, премиерно емитувана на 17 април, а повторно прикажана на 18 и 19 април, гостува потпретседателот на СДСМ Дамјан Манчевски. На 24 април (репризно утредента), во издание од оваа информативна емисија гостува претседателот на ВМРО НП Љубчо Георгиевски. На 25 април, во „Патот кон...“ е интервјуиран Али Ахмети, лидерот на ДУИ.

Разговор поврзан со новинарското известување во контекст на изборите е реализиран со новинарот Александар Чомовски во емисијата „15 Минути“ емитувана на 23 и репризирана на 24 април.

ИНФОРМАТИВНИ ПРОГРАМИ

Во неколку изданија на емисиите „Во центар“ и „Економски магазин“ Алсат – М Телевизија обработуваше аспекти од изборниот процес.

Информативната емисија со документаристички пристап „Во центар“ од 15 април (репризи на 16 и 20 април) ја разгледува важноста на гласовите на дијаспората за изборите. Во неа гостуваа Тодор Петров, генералниот секретар на Светскиот македонски конгрес и Васил Стерјовски генерален секретар на партијата на Македонците во Република Албанија Македонска алијанса за европска интеграција. На посреден начин до изборите допира и „Во центар“ од 22 април (повторно прикажано на 23 април) во која за проектот „Скопје 2014“ се зборува со архитектите Мирослав Грчев и Вангел Божиновски.

Економските мерки во изборните програми се предмет на анализата на Марјан Николов од Центарот за економска анализа и професор Марјан Петрески, гости во изданието на „Економски магазин“ од 21 април (репризирано на 22 и двапати на 23 април).

ПРОГРАМИ ШТО НЕ СЕ ПОВРЗАНИ СО ИЗБОРИТЕ

На 15 април, гостинка во емисијата „Да готвиме заедно“ е Ермира Мехмети, кандидатка за пратеничка од ДУИ.

ПЛАТЕНО ПОЛИТИЧКО РЕКЛАМИРАЊЕ

Во текот на изборните процеси 2014 година, на ТВ Алсат-М биле закупени 15 часа 49 минути и 46 секунди време за платено политичко рекламирање. Од тоа, 10 часа 9 минути и 20 секунди се на ДУИ; 2 часа 42 минути и 59 секунди за Коалицијата предводена од СДСМ и нејзиниот претседателски кандидат Стево Пендаровски; 2 часа 39 минути и 21 секунда за Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ; 8 минути и 50 секунди за Коалицијата за позитивна Македонија; и 8 минути и 46 секунди за ПДП.

ТВ АЛФА

ВЕСТИ

Од 5 до 25 април, ангажманот на информативната редакција на ТВ Алфа, за прилозите од Предвремените парламентарни избори, емитувани во двете централни изданија на вестите, резултираше со вкупно време од – 10 часа 48 минути и 14 секунди. Телевизијата не го почитуваше принципот на пропорционалност според бројот на потврдени кандидатски листи за пратеници. Од сите учесници во изборната кампања, најмногу информативно

време привлекоа активностите на Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ – 3 часа 44 минути и 42 секунди, а потоа следува минутажа за редовните активности на Владата и најавите за нови странски инвестиции – 1 час 40 минути и 9 секунди. За овие активности, ТВ Алфа најчесто известуваше преку фактографските жанрови – вест и извештај, но и преку разговори и интервјуа - со претставници на раководството на ВМРО ДПМНЕ, со градоначалници од редовите на Партијата, или со министри чиј ресор е економијата.

Во однос на другите учесници во изборниот процес, повидлива медиумска присутност имаа – СДСМ и Коалицијата – 45 минути и 59 секунди; ДУИ – 19 минути и 8 секунди и ДПА – 13 минути и 9 секунди.

Анализата на резултатите од првиот круг за претседателските избори, прогнозите и експертските согледувања за истражувањата на јавното мислење, како и коментарите на медиумот - за централна тема ја имаат споредбата на изборните платформи на спротивставените коалиции – на владејачката ВМРО ДПМНЕ, и на опозициската СДСМ. Минутажа за овој тематски фокусиран, компаративен медиумски пристап, опфатена е под статистичката ставка – „други субјекти“, а изнесува – 2 часа 37 минути и 6 секунди. Во тие аналитички рамки за основната коментаторска тема, недвојбено е покажан – и визуелно и наративно - експлицитен негативен редакциски став во однос на опозициската опција. Илустративни за оваа оценка се прилогите од - 18 април, насловени: „Македонија бира меѓу концептите на отчетност и проекти, спроти нападите и дисквалификациите“, „Конкретни 2046 проекти против воопштени фрази за средната класа“; потоа прилогот од 19 април: „Партиски програми: 387 наспроти 96 страници – конкретни проекти наспроти општи ветувања“, и прилогот од 25 април, со наслов: „Црно фаталистичко сценарио на Заев за уривање на изборите во недела“.

ТВ Алфа (парламентарни): Субјекти во вести Табела 5

Политички субјект	Траење
Коалиција СДСМ и др.	00:45:59
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	03:44:42
Коалиција ГРОМ	00:08:24
ДПА – Демократска партија на Албанците	00:13:09
ДУИ – Демократска унија за интеграции	00:19:08
ВМРО НП – ВМРО Народна партија	00:02:42
Коалиција за позитивна Македонија	00:02:35
ПДП – Партија за демократски просперитет	00:00:48
Демократски сојуз	00:05:38
Влада на РМ	01:40:09
Органи на државната управа	00:32:46
Локална самоуправа	00:04:20
ДИК и други органи	00:23:57
Други субјекти	02:37:06
Без субјекти	00:03:44
Претседател на РМ	00:02:18

Вкупно = 10:48:14

Повеќе од половина од времето во вестите отстапено за промоција на изборната платформа и на програмата на ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата, ТВ Алфа го илустрираше со директни обраќања, односно со вкупно - 118 аудиовизуелни цитати од политичките поенти искажани пред потенцијалното гласачко тело, опфатени во време од - 2 часа 9 минути и 16 секунди. Оттаму, нагласениот информативен контраст при известувањето за активностите на другите учесници во изборната кампања, го прикажуваат и значително помалите минутажи за директното обраќање на: СДСМ и Коалицијата – 19 минути и 48 секунди; ДУИ – 7 минути и 47 секунди, ДПА – 5 минути и 52 секунди, и ГРОМ и Коалицијата – 4 минути и 9 секунди.

ТВ Алфа (парламентарни): Директни обраќања		Табела 6	
Субјект	Обраќања	Траење	
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	118	02:09:16	
Коалиција СДСМ	37	00:19:48	
ДПА	11	00:05:52	
Коалиција ГРОМ	8	00:04:09	
ДУИ	14	00:07:47	
Коалиција за позитивна Македонија	3	00:01:39	
ВМРО НП	2	00:01:11	
Демократски сојуз	1	00:05:38	
Влада на РМ	45	00:18:30	
Локална самоуправа	5	00:02:33	
Органи на државната управа	20	00:16:20	
Претседател на РМ	2	00:00:42	
Собрание на РМ	2	00:00:34	
ДИК и други органи	11	00:06:58	
Други субјекти	3	00:06:24	
		Вкупно = 03:47:21	

ПЛАТЕНО ПОЛИТИЧКО РЕКЛАМИРАЊЕ

Вкупното време од 67 часа 22 минути и 19 секунди за едномесечното платено политичко рекламирање на ТВ Алфа е закупено од Коалицијата на ВМРО ДПМНЕ и од Коалицијата ГРОМ, и тоа за промоција на нивните претседателски кандидати - Ѓорге Иванов и Зоран Поповски, и за промоција на нивните кандидати на Предвремените парламентарни избори. Владејачката Коалиција, предводена од ВМРО ДПМНЕ закупила – 62 часа 32 минути и 9 секунди, а Коалицијата – Граѓанска опција за Македонија закупила – 4 часа 50 минути и 10 секунди.

ТВ КАНАЛ 5

ВЕСТИ

Од вкупно – 13 часа 47 минути и 49 секунди, колку што ТВ Канал 5 за периодот од 5 до 25 април продуцираше информативни прилози во двете свои изданија од 18 и од 23:20 часот, доминантна минутажа од - 5 часа 11 минути и 45 секунди опфаќаат новинарските – извештаи, разговори и интервјуа, со кои беше покривана кампањата на ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата. Уредувачкото внимание, и информативно и коментаторски, во двата централни дневника беше насочено кон подвлекување силен споредбен контраст помеѓу изборните програми на ВМРО ДПМНЕ и на СДСМ, што се покажува и преку времето отстапено за информирање од изборните активности на лидерот на опозицијата – 1 час 2 минути и 3 секунди, но и преку редакциските коментари – негативни за политиките на СДСМ. За анализа и за прогноза во врска со изборниот процес (новинарски и експертски ставови, презентација на истражувања на јавното мислење, и слично) ТВ Канал 5 посвети вкупно – 3 часа 8 минути и 19 секунди.

Од другите учесници во изборниот процес, позначително време во двете анализирани изданија на централните информативни емисии им е отстапено на – ДУИ – 25 минути и 42 секунди, и на ДПА – 19 минути и 14 секунди. За редовните активности на Владата и за најавата нови странски инвестиции, беа одвоени – 1 час 40 минути и 32 секунди, а работата на органите на државната управа беше опфатена преку новинарски прилози со времетраење од – 51 минута и 45 секунди.

ТВ Канал 5 (парламентарни): Субјекти во вести Табела 7

Политички субјект	Траење
Коалиција СДСМ и др.	01:02:03
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	05:11:45
Коалиција ГРОМ	00:19:32
ДПА – Демократска партија на Албанците	00:19:14
ДУИ – Демократска унија за интеграции	00:25:42
ПДП – Партија за демократски просперитет	00:02:30
СДУ – Социјалдемократска унија	00:00:32
Влада на РМ	01:40:32
Органи на државната управа	00:51:45
Локална самоуправа	00:04:16
ДИК и други органи	00:17:05
Други субјекти	03:08:19
Без субјекти	00:19:23
Претседател на РМ	00:02:56
Собрание на РМ	00:02:15
Вкупно = 13:47:49	

Новинарскиот приод кон изборната кампања на ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата – да се известува со класични новинарски извештаи, но и преку разговори и интервјуа со носителите на организираниот настап пред гласачкото тело, резултирало со – 116 директни обраќања (аудиовизуелни цитати – политички поенти од политичката платформа), во траење од – 3 часа 19 минути и 25 секунди, наспроти класичниот известувачки приод кон изборните акценти од кампањата на СДСМ и Коалицијата – 41 директно обраќање, односно - 27 минути и 15 секунди. Во овие рамки, 25-те директни обраќања на ДУИ се прикажани преку – 14 минути и 19 секунди, а 22-те директни обраќања на ДПА преку – 11 минути и 2 секунди.

ТВ Канал 5 (парламентарни): Директни обраќања		Табела 8
Субјект	Обраќања	Траење
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	116	03:19:25
Коалиција СДСМ	41	00:27:15
ДПА	22	00:11:02
Коалиција ГРОМ	15	00:13:30
ДУИ	25	00:14:19
ПДП	2	00:00:56
СДУ	1	00:00:46
Влада на РМ	51	00:32:37
Локална самоуправа	4	00:00:56
Органи на државната управа	33	00:14:30
Претседател на РМ	2	00:00:32
Собрание на РМ	2	00:00:32
		Вкупно = 05:16:20

ИНТЕРВЈУА

Преку формата - колективно интервју, во актуелно-информативната емисија „Миленко Неделковски late night show“, со траење од два ипол часа, на 19 април беа претставени Никола Тодоров, Влатко Горчев, Антонио Милошоски и Гордана Јанкуловска, носителите на пратеничките листи од ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата. Емисијата е репризирана на преминот од 22 во 23 април. Водителот посочува дека официјално биле поканети и Зоран Заев, лидерот на опозициската СДСМ и носителите на пратеничките листи од опозициската Коалиција, но неговата покана била – „игнорирана – ни потврдена, ни одбиена“.

ИНФОРМАТИВНИ ЕМИСИИ

Во изданието на „Миленко Неделковски late night show“ од 25 април, предвечерието на изборниот молк од вториот круг за Претседателските избори, односно пред гласањето за Предвремените парламентарни избори, компарација на политиките на владејачката ВМРО ДПМНЕ и на опозициската СДСМ дадоа новинарите – Мирка Велиновска и Дарко Јаневски.

ПЛАТЕНО ПОЛИТИЧКО РЕКЛАМИРАЊЕ

За еден месец, колку што траеше изборната кампања за Претседателските и за Предвремените парламентарни избори, на ТВ Канал 5 беа закупени вкупно – 78 часа 56 минути и 45 секунди платено политичко рекламирање, а овој изборен модус за претставување пред потенцијалното гласачко тело го искористиле: Ѓорге Иванов, кандидатот за претседател, и пратеничките кандидати предложени од Коалицијата на ВМРО ДПМНЕ, со – 62 часа 6 минути и 37 секунди; Стево Пендаровски, претседателскиот кандидат на СДСМ и Коалицијата, со – 3 часа 17 минути и 52 секунди, и Зоран Поповски, претседателскиот кандидат на ГРОМ и Коалицијата, со – 13 часа 32 минути и 15 секунди.

СИТЕЛ

ВЕСТИ

Дваесетте дена – од 5 до 25 април - на кампањата за Предвремените парламентарни избори, ТВ Сител новинарски ги проследи со вкупна минутажа од – 13 часа 5 минути и 46 секунди. Уредувачкиот фокус на ова информативно време, распоредено во ТВ дневниците од 19 и од 23:15 часот, беше насочен кон изборните платформи на двете спротивставени коалиции – на владејачката ВМРО ДПМНЕ, застапена со – 5 часа 36 минути и 12 секунди, и на опозициската СДСМ, застапена со – 32 минути и 44 секунди. Драстично поголемата минутажа во прилог на кампањата на ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата се должи на начинот на кој се известуваше за неа – покрај класичните извештаи од митинзите, политичките поенти на оваа коалиција беа презентирани и преку разговори и интервјуа со раководството на ВМРО ДПМНЕ (емитувани преку директно вклучување во ТВ дневниците), или со градоначалници од редовите на Партијата, потоа преку прилози од споени изјави на носителите на пратеничките листи во изборните единици, и со извештаи од прес-конференции на кои се промовираа делови од изборната програма насловена „Проверено“.

Позначителна минутажа, во двата централни ТВ дневника, составена од класични извештаи за партиските/коалициските изборни активности, добија и Коалицијата ГРОМ – 19 минути и 8 секунди, ДПА – 19 минути и 27 секунди, и ДУИ – 22 минути и 49 секунди.

Важно место, и како минутажа и како приоритетна позиција на прилозите во структурата на информативната целина, заземаа известувањата за редовните активности на Владата, како и најавите за странски инвестиции во различни сфери од македонската економија – 1 час 34 минути и 59 секунди.

Под статистичката ставка – „други субјекти“ – акумулираното време од - 2 часа 41 минута и 7 секунди, главно се однесува на прогнозите од испитувањата на јавното мислење, како и на редакциските и на експертските коментари, чии фокусни теми беа - споредбата на изборните програми на ВМРО ДПМНЕ и на СДСМ, и претпоставките за општествените последици доколку лидерот на опозицијата реши да го бојкотира изборниот процес. Недвојбено, ставот на информативната редакција на ТВ Сител во текот на целиот изборен процес беше во полза на програмскиот концепт на владејачката партија, а експлицитно против изборниот настап на опозициската коалиција.

ТВ Сител (парламентарни): Субјекти во вести Табела 9

Политички субјект	Траење
Коалиција СДСМ и др.	00:32:44
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	05:36:12
Коалиција ГРОМ	00:19:08
ДПА – Демократска партија на Албанците	00:19:27
ДУИ – Демократска унија за интеграции	00:22:49
ВМРО НП – ВМРО Народна партија	00:02:09
Коалиција за позитивна Македонија	00:11:16
ПДП – Партија за демократски просперитет	00:00:33
СДУ – Социјалдемократска унија	00:01:44
ДОМ – Демократска обнова на Македонија	00:01:34
Влада на РМ	01:34:59
Органи на државната управа	00:31:04
Локална самоуправа	00:21:32
ДИК и други органи	00:18:21
Други субјекти	02:41:07
Без субјекти	00:03:43
Претседател на РМ	00:03:27
Собрание на РМ	00:03:27
Вкупно = 13:05:46	

Драстичната разлика во информативниот однос на ТВ Сител кон кампањите на учесниците во изборниот процес се покажува и преку статистиката за времето отстапено за директни обраќања, односно – минутажа емитувани аудио-визуелни цитати со политички поенти, искажани преку различни облици на настап пред избирачкото тело: Носителите на изборните листи од ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата добиле – 131 директно обраќање, со траење од 3 часа 42 минути и 28 секунди, наспроти 28 директни обраќања, односно - 12 минути и 31 секунда, за СДСМ и Коалицијата. Забележителна минутажа покажува и времето за промоција на тековните или на проектираните владини политики – 41 минута и 47 секунди.

ТВ Сител (парламентарни): Директни обраќања Табела 10

Субјект	Обраќања	Траење
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	131	03:42:28
Коалиција СДСМ	28	00:12:31
ДПА	18	00:08:43
Коалиција ГРОМ	14	00:07:11
ДУИ	19	00:09:26

Коалиција за позитивна Македонија	17	00:08:01
ВМРО НП	2	00:00:54
СДУ	2	00:00:48
ДОМ	2	00:01:06
Влада на РМ	58	00:41:47
Локална самоуправа	17	00:05:55
Органи на државната управа	20	00:08:35
Претседател на РМ	2	00:00:26
Собрание на РМ	2	00:00:32
Вкупно = 05:28:23		

ИНТЕРВЈУА

На 17 април, емитувано е едночасовно интервју со Љубисав Иванов – Синго, лидерот на Социјалистичката партија на Македонија, а презентирана е негова широка опсервација на изборниот процес и рекапитулација на општествено-политичките состојби во Република Македонија.

ПЛАТЕНО ПОЛИТИЧКО РЕКЛАМИРАЊЕ

Вкупното платено политичко рекламирање на ТВ Сител во периодот од 24 март до 25 април изнесува – 72 часа 5 минути и 52 секунди. Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ, за своите кандидати за пратеници и за кандидатот за претседател Ѓорге Иванов, закупила – 50 часа 58 минути и 22 секунди. Коалицијата ГРОМ, за изборните спотови во кои е вклучено и изборното претставување на Зоран Поповски како претседателски кандидат, закупила – 12 часа 33 минути и 33 секунди. СДСМ и Коалицијата, за своите пратенички кандидати и за претседателскиот кандидат Стево Пендаровски, закупиле - 2 часа 43 минути и 21 секунда платено политичко рекламирање. Од програмата на ТВ Сител, ВМРО НП за оваа изборна ставка закупила - 4 часа 49 минути и 5 секунди, а Алијансата за позитивна Македонија – 1 час 1 минута и 31 секунда.

ТВ ТЕЛМА

ВЕСТИ

Изданијата на вестите од 18:30 и 21:40 часот се предмет на мониторинг и за време на кампањата за Предвремените парламентарни избори. Регулативата и регуларноста на изборниот процес се покажаа како една од централните теми за уредувачката политика на ТВ Телма, ако се има предвид времето од – 1 час 12 минути и 30 секунди отстапено за работата на Државната изборна комисија, но и за ставот на домашните и на странските набљудувачи на изборниот процес, што е забележан и во минутажа од 2 часа 35 минути и 50 секунди, под ставката – „други субјекти“. Под оваа статистичка категорија е бележено и времето за прилозите со кои беше третирана аферата околу продажбата на „Македонска банка“, од која, пак, непосредно произлезе и основата за минутажа на полемичките прес-конференции помеѓу СДСМ и ВМРО ДПМНЕ, третирани на базично информативно ниво – вест, вест во низа, класичен извештај - со постојана, синхронична застапеност на двете спротивставени страни – теза/контратеза, обвинување/демант. Ако на овие прилози им се придодаде и времето од класичните новинарски известувања од митинзите и средбите со гласачкото тело, тогаш, со оглед и на бројот пријавени листи со кандидати за пратеници по изборни единици, квантумот време е распореден на следниов начин – 1 час 36 минути и 24 секунди за политичките поенти на СДСМ и Коалицијата, и – 1 час 19 минути и 44 секунди за политичките поенти на ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата. Изборните гледишта, опции и ставови на ДУИ беа опфатени во – 43 минути и 18 секунди, на ДПА со - 23 минути и 44 секунди, а за коментарите и за стојалиштата на ВМРО НП, главно претставени како согледби на Љупчо Георгиевски, лидерот на партијата, во врска со контроверзиите околу - „Македонска банка“, беа отстапени – 29 минути и 40 секунди.

Другата позначителна минутажа во двете анализирани изданија на вестите им беше посветена на секојдневни теми од градскиот и од руралниот живот (социјална политика, проблеми со инфраструктура, здравство, граѓански парници, општествената позиција на синдикатите, и слично) – 33 минути и 54 секунди под ставката „без субјекти“, потоа - 12 минути и 48 секунди под ставката „органи на државната управа“, и 23 минути и 54 секунди под категоријата – „локална самоуправа“.

ТВ Телма (парламентарни): Субјекти во вести

Табела 11

Политички субјект	Траење
Коалиција СДСМ и др.	01:36:24
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	01:19:44
Коалиција ГРОМ	00:13:49
ДПА – Демократска партија на Албанците	00:23:44
ДУИ – Демократска унија за интеграции	00:43:18
ВМРО НП	00:29:40
Коалиција достоинство за Македонија	00:10:25
Коалиција за позитивна Македонија	00:13:15
НДП	00:23:44
ДОМ	00:00:47
Демократски сојуз	00:01:25

Влада на РМ	00:24:17
Органи на државната управа	00:12:48
Локална самоуправа	00:23:54
ДИК и други органи	01:12:30
Други субјекти	02:35:50
Без субјекти	00:33:54
Претседател на РМ	00:00:49
Собрание на РМ	00:00:49

Вкупно = 11:01:06

Новинарскиот приод при известувањето стриктно од изборниот процес главно беше ориентиран кон континуирана, напоредна смена на различните политички опции понудени од учесниците во изборната кампања, медиумски најчесто презентирани преку куси прилози изработени во рамките на фактографските жанрови – вест (во низа) и извештај. Тоа резултираше со 47 директни обраќања на СДСМ и Коалицијата, или време од – 52 минути и 17 секунди, 38 директни обраќања на ВМРО ДПМНЕ и Коалицијата, односно вкупно време од – 43 минути и 20 секунди, потоа, согласно со бројот пријавени пратенички листи по изборни единици и со оглед на интензитетот на кампањата - 25 директни обраќања на ДУИ – 28 минути и 45 секунди; 20 директни обраќања на ДПА – 17 минути и 17 секунди; 15 директни обраќања на ВМРО НП – 14 минути и 7 секунди, и - 10 директни обраќања на ГРОМ и Коалицијата, со вкупно време од – 10 минути и 26 секунди.

ТВ Телма (парламентарни): Директни обраќања		Табела 12
Субјект	Обраќања	Траење
Коалиција ВМРО ДПМНЕ	38	00:43:20
Коалиција СДСМ	47	00:52:17
ДПА	20	00:17:17
Коалиција достоинство за Македонија	7	00:06:47
Коалиција ГРОМ	10	00:10:26
Коалиција за позитивна Македонија	8	00:10:03
ДУИ	25	00:28:45
ВМРО НП	15	00:14:07
НДП	1	00:01:07
ДОМ	1	00:00:23
Демократски сојуз	1	00:01:13
Влада на РМ	12	00:06:41
Локална самоуправа	8	00:07:04
Органи на државната управа	6	00:03:06

Претседател на РМ	2	00:00:40
Собрание на РМ	2	00:00:44

Вкупно = 03:24:00

ПЛАТЕНО ПОЛИТИЧКО РЕКЛАМИРАЊЕ

Од 24 март до 25 април, вкупното време за платено политичко рекламирање изнесува – 5 часа 10 минути и 22 секунди. Најмногу закупила Коалицијата предводена од СДСМ, која едновремено се јавува и како нарачател за изборните спотови на претседателскиот кандидат Стево Пендаровски, така што вкупното закупено време за платена промоција изнесува – 3 часа 19 минути и 49 секунди. Останатата минутажа е закупена од ВМРО НП – 1 час 50 минути и 33 секунди.